

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Tid: Tisdagen den 7 september 2021, klockan 08:30

Plats: Sammanträdesrum Osby, kommunhuset

Sammanträdet äger rum fysiskt

Ärende

- 1 Upprop och protokollets justering
- 2 Godkännande av dagordning
- 3 Information
- 4 Delårsbokslut per 31 augusti 2021 inklusive uppföljning av nämndmålen
- 5 Internkontroll uppföljning per 31 augusti 2021
- 6 Systematiskt kvalitetshjul 2021 för ärenden till barn- och utbildningsnämnden
- 7 Skolpliktsbevakning vårterminen 2021
- 8 Redovisning av anmälda kränkningar och utförda utredningar första halvåret 2021
- 9 Redovisning kunskapsresultat med analys läsåret 2020/2021
- 10 Verksamhetsberättelse 2020/2021 Elevhälsans medicinska insats EMI
- 11 Namngivning av uteförskolan och uteprofilen - hösten 2021
- 12 Revidering delegationen gällande områdeschef för grundskola och gymnasium samt rektor för grundsärskola
- 13 Revidering delegationen gällande tillförordnad förvaltningschef

14 Remissvar - Regional biblioteksplan 2022-2025 för Region Skåne

15 Behov av lokaler för undervisning elever - Naturbruksområdet åk 7-9

Lars-Anton Ivarsson (M)

Ordförande

Marit Löfberg

Sekreterare

3

Kommunstyrelseförvaltningen
Marit Löfberg, 0479-528-254
marit.lofberg@osby.se

Informationsärenden till barn- och utbildningsnämnden

Arbetsutskottet tisdagen den 7 september 2021

1. Pandemin
2. Lokaler
3. Ärende till Barn- och elevombudet (BEO), Skolinspektionen, Skolverket och Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
4. Samlingslokalbidrag
5. B Innovation AB
6. Nämndplan 2022 för barn- och utbildningsnämnden

4

Kommunstyrelseförvaltningen
Cindy Balte
0479528235
cindy.balte@osby.se

Delårsbokslut per den 31 augusti 2021

Dnr BUN/2021:3 042

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

- Barn- och utbildningsnämnden godkänner delårsbokslut med budgetuppföljning per den 31 augusti 2021 med en avvikelse på tkr.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet berör inte barn.

Sammanfattning av ärendet

Budgetuppföljningen är en viktig del av verksamhets- och ekonomistyrningen i Osby kommun. Kommunfullmäktige har beslutat att kommunen ska sammanställa en delårsrapport efter årets första åtta månader tillsammans med en prognos för hela året. Delårsrapporten ska utgöra ett underlag för helårsprognos samt vara ett dokument för budgetuppföljning.

Rapporten ska bland annat innehålla verksamhetsberättelse, måluppföljning samt prognos över det förväntade resultatet. Dessutom ska en beskrivning av den troliga utvecklingen under resterade delen av verksamhetsåret finnas med.

Beslutsunderlag

Delårsrapport augusti 2021, Barn- och utbildningsnämnden.

Eva Andersson
Förvaltningschef

Cindy Balte
Verksamhetscontroller

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ekonomienheten

Områdeschef förskola

Områdeschef grundskola

Områdeschef gy/vux

Enhetschef Kultur och fritidsenheten

5

Kommunstyrelseförvaltningen
Cindy Balte
0479528235
cindy.balte@osby.se

Intern kontroll 2021

Dnr BUN/2021:5 041

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

- Barn- och utbildningsnämnden godkänner uppföljningen av den interna kontrollplanen 2021 och kontrollansvariga får i uppdrag att genomföra att de planerade åtgärderna.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet berör inte barn.

Sammanfattning av ärendet

Nämnderna har, enligt reglementet för intern kontroll, det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive förvaltning. Varje nämnd ska årligen fastställa en plan för uppföljning av den interna kontrollen inom nämndens ansvarsområde.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade Interna kontrollplan 2021-02-23 §10. I planen anges vilka risker som ska följas upp, kontrollmoment kopplade till dessa och när uppföljning ska göras. Uppföljningen i augusti har genomförts enligt den beslutade planen.

Beslutsunderlag

Intern kontroll – uppföljning augusti 2021

Eva Andersson
Förvaltningschef

Cindy Balte
Verksamhetscontroller

Beslutet skickas till

Ekonomienheten

Områdeschef förskola

Områdeschef grundskola

Områdeschef gymnasieskola

Enhetschef kultur och fritid

Administratör Barn och utbildning

6

Barn och utbildning
Eva Andersson
0479-528 108
eva.andersson2@osby.se

Barn- och utbildningsnämndens årshjul 2021

Dnr BUN/2020:321 006

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

- Att fastställa årshjul - ärenden till barn- och utbildningsnämnden 2021

Barnkonsekvensanalys

Ej aktuellt.

Sammanfattning av ärendet

Inför varje nytt verksamhetsår fastställer barn- och utbildningsnämnden ett grundläggande årshjul för kommande års ärende till barn- och utbildningsnämndens sammanträden.

Beslutsunderlag

Årshjul BUN 2021

Årshjul BUN reviderad 21 08 18

Eva Andersson
Förvaltningschef Barn- och utbildning

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningsnämnden
Förvaltningschef
Områdeschefer
Kultur och Fritidschef
Verksamhetsutvecklare
Controller kopplad till Barn – och utbildningsförvaltninge

Årshjul ärenden till barn- och utbildningsnämnden 2021

Januari /Februari	Årsbokslut och verksamhetsberättelse föregående år Tilläggsbudget Tidplan budgetarbete och budgetuppföljning nästkommande år (info) Dokumentationsgranskning BoF (info) Redovisning av inkomna och hanterade klagomål föregående år (förskola, skola och socialtjänst) Avvikande händelser 1/7 - 31/12 föregående år (BoF) Arkivbeskrivning Uppföljning internkontroll föregående år Årsberättelse och bokslut föregående år Dokumenthanteringsplan Redovisning av anmälda kränkningar och utförda utredningar föregående år Skolpliktsbevakning ht- föregående år Biblioteksplan (revideras vart tredje år, gjord 2019) Patientsäkerhetsberättelse (MLA) Uppföljning kring arbetsmiljöarbetet (KIA mm) Förvaltningens förslag till preliminära nämndmål, budget och flerårsplan (info)
Mars	Budgetuppföljning Redovisning av enkätsvar förskola och grundskola innevarande år Investeringsbudget och flerårsplan, fastigheter Investeringsbudget och flerårsplan, verksamhet Preliminär gymnasieorganisation kring kommande läsår Tillämpningsföreskrifter förskola fritidshem
April	Personalekonomisk rapport (HR-enheten) Förvaltningens förslag till preliminära nämndmål, budget och flerårsplan (info) Budgetuppföljning Redovisning av enkätresultat gymnasieskolan (EB, NB, IM, Yrkesskolan) Villkor förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem (årlig revidering)
Maj	Info Dataskyddsförordningen Budgetuppföljning Delegationsordningen Nämndmål beslut Riktlinjer skolskjuts (Skolskjutsreglementet) Uppföljning av avtal med Älmhults kommun
Juni	Budgetuppföljning Uppföljning gruppstorlek/sammansättning, köläge – förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem Vistelsetid förskola /fritidshem Slutlig antagning för gymnasieorganisationen gällande kommande läsår
Juli	
Augusti	Internkontroll uppföljning delår Avvikande händelser 1/1 - 30/6 innevarande år (BoF) Redovisning av anmälda kränkningar och utförda utredningar första halvåret
September	Delårsbokslut inkl uppföljning av nämndmålen Skolpliktsbevakning vt innevarande år

	Grundskolan och grundsärskola resultat samt kunskapsanalys (ev. även gymnasieskolan och förskolan)
Oktober	Budgetuppföljning Uppföljning fristående verksamheter Rutiner kring PDV- in- och utrymningar
November	Budgetuppföljning Brukarundersökning BoF Beslut om internbudget för nästkommande år Elevprognos kommande läsår (förskola, grundskola och gymnasium) Uppföljning gruppstorlek, gruppsammansättning, köläge – förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem Vistelseid förskola /fritidshem Kulturpriset Taxor Kultur och fritid för nästkommande år Uppföljning av avtal med Älmhults kommun
December	Information om årets fördelade bidrag till föreningar Budgetuppföljning Beslut budget nästkommande år (nämndplan) Bidrag fristående verksamhet samt interkommunal ersättning Internkontroll uppföljning innevarande år Plan Internkontroll nästkommande år Sammanträdestider nästkommande år Årshjul BUN

Beslutad : 2020-12-15

Systematiskt kvalitetshjul för ärende till barn- och utbildningsnämnden 2021
revidering 21 08 18

Januari /Februari	Årsboks slut och verksamhetsberättelse föregående år Tilläggsbudget Tidplan budgetarbete och budgetuppföljning nästkommande år (info) ? Dokumentationsgranskning BoF (info) Redovisning av inkomna och hanterade klagomål föregående år (förskola, skola och socialtjänst) Avvikande händelser 1/7 - 31/12 föregående år (BoF) Arkivbeskrivning Uppföljning internkontroll föregående år Årsberättelse och bokslut föregående år Dokumenthanteringsplan Redovisning av anmälda kränkningar och utförda utredningar föregående år Skolpliktsbevakning ht- föregående år Biblioteksplan (revideras vart tredje år, gjord 2019) Patientsäkerhetsberättelse (MLA) Uppföljning kring arbetsmiljöarbetet (KIA mm) Förvaltningens förslag till preliminära nämndmål, budget och flerårsplan (info)
Mars	Budgetuppföljning Redovisning av enkätsvar förskola och grundskola innevarande år Investeringsbudget och flerårsplan, fastigheter Investeringsbudget och flerårsplan, verksamhet Preliminär gymnasieorganisation kring kommande läsår Tillämpningsföreskrifter förskola fritidshem
April	Personalekonomisk rapport (HR-enheten) Förvaltningens förslag till preliminära nämndmål, budget och flerårsplan (info) Budgetuppföljning Redovisning av enkätresultat gymnasieskolan (EB, NB, IM, Yrkesskolan) Villkor förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem (årlig revidering) ?
Maj	Info Dataskyddsförordningen ? Budgetuppföljning Delegationsordningen Nämndmål beslut beroende på budgetberedning ? Riktlinjer skolskjuts (Skolskjutsreglementet) Uppföljning av avtal med Älmhults kommun
Juni	Budgetuppföljning Uppföljning gruppstorlek/sammansättning, kölage – förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem Vistelsetid förskola /fritidshem Slutlig antagning för gymnasieorganisationen gällande kommande läsår Fokusgrupper Årshjul BUN
Juli	
Augusti /September	Internkontroll uppföljning delår Avvikande händelser 1/1 - 30/6 innevarande år (BoF) Redovisning av anmälda kränkningar och utförda utredningar första halvåret

September	Delårsboks slut inkl uppföljning av nämndmålen Skolpliktsbevakning vt innevarande år Grundskolan och grundsärskola resultat samt kunskapsanalys (ev. även gymnasieskolan och förskolan) Fokusgrupper - kvalitetsrapporter
Oktober	Budgetuppföljning Uppföljning fristående verksamheter Rutiner Uppföljning kring PDV- in- och utrymningar
November	Budgetuppföljning Brukarundersökning-BoF Beslut om internbudget för nästkommande år Elevprognos kommande läsår (förskola, grundskola och gymnasium) Uppföljning gruppstorlek, gruppsammansättning, kölage – förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem Vistelse tid förskola /fritidshem Kulturpriset Taxor Kultur och fritid för nästkommande år Uppföljning av avtal med Älmhults kommun ?
December	Information om årets fördelade bidrag till föreningar Budgetuppföljning Beslut budget nästkommande år (nämndplan) Bidrag fristående verksamhet samt interkommunal ersättning Internkontroll uppföljning innevarande år Plan Internkontroll nästkommande år Sammanträdestider nästkommande år Årshjul BUN

Beslutad :

7

Barn och utbildning
Jane Mårtensson
0479-528 236
jane.martensson@osby.se

Skolpliktsbevakning läsår 2020/2021

Dnr BUN/2021:12 600

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

- Att godkänna redovisningen av skolpliktsbevakning vårterminen 2021.

Barnkonsekvensanalys

Ej aktuellt då ärendet är en redovisning av ett underlag

Sammanfattning av ärendet

Barn bosatta i Sverige har skolplikt. Skolplikten motsvaras av en rätt till utbildning och kan fullgöras i en skola med offentlig huvudman eller i en skola med enskild huvudman.

Ansvar för att eleven fullgör sin skolplikt ligger på flera parter. Hemkommunens ansvar är att se till att de skolpliktiga barnen som inte går i kommunens grundskola eller grundsärskola får föreskriven utbildning. Kommunen har ansvar för att eleverna i kommunens skolor fullgör sin utbildning och det gäller alla elever, även elever från andra kommuner som går i Osby kommuns skolor. Vårdnadshavare har sitt ansvar för att se till att barnet fullgör sin skolplikt.

För att säkerställa att de barn som är skolpliktiga i Osby kommun får föreskriven utbildning, samt att säkerställa att de elever som går i kommunens grundskolor fullgör sin skolplikt arbetar Osby kommun enligt Rutin för bevakning av skolplikt. Två gånger per år informeras barn- och utbildningsnämnden om barn- och utbildningsförvaltningens arbete med skolpliktsbevakning.

Under vårterminen 2021 kan konstateras att frånvaron har med största anledning av smitta, hushållsmitta eller stor oro att insjukna i Covid-19. Eleverna i årskurserna 7–9 inledde vårterminen 2021 med växelvis när/fjärrundervisning och elevers närvaro ökade generellt under vårterminen.

Skolorna har följt restriktioner och riktlinjer gällande Covid-19. Den restriktiva hållningen mot att komma till skolan med förkylningssymtom samt bestämmelser om hemkarantän har påverkat skolfrånvaron under vårterminen.

Beslutsunderlag

Rutin skolpliktsbevakning
Skolpliktsbevakning vårterminen 2021
Barn- och elevfrånvaro under pandemi

Eva Andersson
Förvaltningschef

Jane Mårtensson
Administratör

Beslutet skickas till

Förvaltningschef barn- och utbildning
Administratör barn- och utbildning, Jane Mårtensson
Områdeschef grundskolan
Rektorer grundskolan
Centrala barn- och elevstödsenheten
Verksamhetsutvecklare
KAA- samordnare Erik Pettersson

219
enbart
förskolebar
n

21 01 13	inkluderat	
21 01 19	347	16%
21 01 26	312	15%
21 02 03	341	16%
21 02 10	328	15%
21 02 17	443	24%
21 02 24	Sportlov	Sportlov
21 03 04	260	11%
21 03 10	323	15%
21 03 17	308	15%
21 03 25	312	15%
21 03 31	387	18%
21 04 07	244	10%
21 04 14	299	14%
21 04 22	394	18%
21 05 06	338	16%
21 05 12	392	18%
21 05 20	297	14%
21 05 26	279	13%
21 06 03	283	13%
21 06 10	315	15%
21 06 17	269	12%

2021-07-29

Barn och utbildning

Jane Mårtensson 0479-528 236

jane.martensson@osby.se

Skolpliktsbevakning vårterminen 2021

Enligt Skollagen 7 kap så har barn som är bosatta i Sverige skolplikt. Skolplikten motsvaras av en rätt till utbildning och kan fullgöras i en skola med offentlig huvudman eller i en skola med enskild huvudman.

Ansvar för att eleven fullgör sin skolplikt ligger på flera parter. Hemkommunens ansvar är att se till att de skolpliktiga barnen som inte går i kommunens grundskola eller grundsärskola får föreskriven utbildning. Kommunen har ansvar för att eleverna i kommunens skolor fullgör sin utbildning och det gäller alla elever, även elever från andra kommuner som går i

Osby kommuns skolor. Vårdnadshavare har sitt ansvar för att se till att barnet fullgör sin skolplikt.

För att säkerställa att de barn som är skolpliktiga i Osby kommun får föreskriven utbildning, samt att säkerställa att de elever som går i kommunens grundskolor fullgör sin skolplikt så arbetar Osby kommun enligt en rutin för bevakning av skolplikt.

Skolplikt

För att säkerställa att de barn som är folkbokförda i Osby kommun har en skolplacering utförts varje månadskifte en kontroll i elevsystemet Extens. Där jämförs folkbokföringsuppgifter från Osby kommun med de elever som finns registrerade i Extens. I Extens registreras endast elever i Osby kommuns skolor, vilket innebär att de elever som går i kommunala skolor i andra kommuner, på fristående skolor eller saknar skolplaceringar redovisas i en rapport. De elever som går i skola i annan kommun eller på fristående skolor noteras och resterande barn är de som saknar känd skolplacering. För att informera barnens vårdnadshavare om skolplikten skickas brev till dessa med information om att kontakta Barn- och utbildningsförvaltningen för att meddela var barnet har sin skolgång.

Vårdnadshavare till barn som saknar känd skolplacering kontaktas alltid via brev och i de flesta fall hör vårdnadshavare av sig och meddelar var barnet har sin skolgång. Om detta inte sker tas kontakt med Försäkringskassan, Skatteverket och Barn- och familjeenheten, endast kontakt via brev och telefonsamtal till vårdnadshavare har krävts under höstterminen 2020.

Under vårterminen 2021 har det funnits noll (0) barn som saknar känd skolplacering.

Fullgörande av skolplikt (frånvarohantering)

För att registrera frånvaro används Infomentor. Vårdnadshavare registrerar frånvaro i Infomentor och därefter godkänns det av ansvarig lärare och om en elev inte kommer till skolan och inte är anmäld frånvarande av vårdnadshavare kontaktas vårdnadshavare till barnet samma dag.

För att säkerställa att de elever som finns i kommunens grundskola och grundsärskola fullgör sin utbildning har skolorna en rutin för frånvarohantering. Denna rutin skiljer sig något mellan de olika skolorna men i stora drag ser den ut på följande sätt:

- Möten med det lokala elevhälsoteamen var 14:e dag eller en gång i månaden.
- Skolsköterska diskuterar med mentor om någon elev har hög frånvaro där orsaken inte är känd.
- Vid hög frånvaro kallas till elevmöte med vårdnadshavare där rektor, mentor och representanter från lokalt elevhälsoteam närvarar.
- När betygsvarningar inkommer tas även detta upp i elevhälsan.

Under vårterminen 2021 fanns det 149 elever i Osby kommuns skolor med en frånvaro på 20 % eller mer. I nedanstående tabell framgår fördelningen mellan skolorna samt en jämförelse med höstterminen 2020 då frånvaro på 20% eller mer var 197 elever. Vi ser även en ökning i elevantalet med 23 nya inflyttade elever under vårterminen 2021.

Vid inledningen av pandemin Covid-19 vårterminen 2020 och under fortsatt rådande omständigheter märktes en betydlig ökning i skolfrånvaron.

Inledningsvis under hösten 2020 var skolfrånvaron hög. Vi såg åter igen att frånvaron ökade med anledning av smitta, hushållsmitta eller stor oro att insjukna i Covid-19. Eleverna i årskurserna 7–9 inledde vårterminen 2021 med växelvis när/fjärrundervisning och elevers närvaro ökade generellt under vårterminen. Skolorna har följt restriktioner och riktlinjer gällande Covid-19, den restriktiva hållningen mot att komma till skolan med förkylningssymtom samt bestämmelser om hemkarantän har påverkat skolfrånvaron under vårterminen.

Skola	Frånvaro VT 2021	Elever VT 2021	Frånvaro HT 2020	Elever HT 2020
Hasslarödsskolan F-9	57	554	82	545
Klockarskogsskolan F-3	14	164	10	164
Parkskolan F-9,Visslan	37	429	42	421
Killebergsskolan F-6	6	114	15	114
Örkenedskolan F-9	35	325	48	319
Totalt	149	1586	197	1563

Orsakerna till frånvaron är varierande (xx-höstterminen 2020)

- Hasslarödsskolan F-6, totalt 37 (35) elever. Det är 31 elever med medicinsk sjukdom, 4 elever med medicinsk/psykologisk frånvaro, 1 elev med sociala orsaker, 1 elev med frånvaro på grund av resor och inga elever med odefinierad frånvaro.
- Hasslarödsskolan 7-9, totalt 20 (47) elever. Det är 7 elever med medicinsk sjukdom, 8 elever med medicinsk/psykologisk frånvaro, 5 elever med sociala orsaker, ingen frånvaro på grund av resor och inga elever med odefinierad frånvaro.
- Klockarskogsskolan F-3, totalt 14 (10) elever. Det är 4 elev med medicinsk/sjukdom, 1 elev med medicinsk/psykologisk frånvaro, 1 elev med sociala orsaker, ingen frånvaro på grund av resor och 8 elever med odefinierad frånvaro kopplat till Covid-19.
- Parkskolan F-6, totalt 18 (18) elever. Det är ingen elev med medicinsk sjukdom, 3 elever med medicinsk/psykologiska orsaker, ingen elev med sociala orsaker, ingen frånvaro på grund av resor och 5 elever med odefinierad frånvaro. 10 elever kopplat till Covid-19.
- Parkskolan 7–9 och Visslan, totalt 19 (24) elever. Det är 1 elev med medicinsk sjukdom, 7 elever med medicinsk/psykologiska orsaker, 9 elever med sociala orsaker, ingen frånvaro på grund av resor och 2 elever med odefinierad frånvaro.
- Killebergsskolan F-6, totalt 6 (15) elever. Det är ingen elev med medicinsk/psykologiska orsaker, ingen elev med medicinsk/psykologiska orsaker, 4 elever med sociala orsaker, ingen frånvaro på grund av resor och 2 elever med odefinierad frånvaro.
- Örkenedskolan F-9, totalt 35 (48) elever. Det är 14 elever med medicinsk sjukdom, 10 elever med medicinsk/psykologiska orsaker, 13 elever med sociala orsaker, ingen frånvaro på grund av resor och 14 elever med odefinierad frånvaro. Där finns även samma elev under fler än en kategori vid frånvaro 20% eller mer.

Exempel på åtgärder:

- Klassföreståndare bevakar kontinuerligt frånvaro över 10%.
- Klasskonferens vid fyra tillfällen per läsår då all frånvaro tas upp.
- Skolorna tar regelbunden kontakt med hemmet via mentor såväl som representant från lokala elevhälsoteamet.
- Skolsköterska diskuterar med klassföreståndare/mentor om det är någon elev där orsaken till frånvaro inte är känd.
- Följa kommunens riktlinjer för Skolpliktsbevakningen med utredning av frånvaro på olika nivåer.
- Om elev har oroväckande ”ströfrånvaro” kan en orosanmälan till socialtjänsten eventuellt vara aktuell.
- Elevmöte med rektor och representanter från elevhälsan närvarande.
- Remiss till Centrala barn- och elevhälsan (CBEH) för vidare stöd och råd.
- Kontakt med instanser utanför skolan såsom socialtjänsten, BUP, sjukvård och stöd från resursperson.
- Erbjudit kuratorstöd vid social frånvaro.
- Anpassningar i lär och skolmiljön, eventuell utredning gällande behov av särskilt stöd.
- Orosanmälan till socialtjänsten enligt SOL kap.14 §1
- Extra förtydligande vid utvecklingssamtal om skolplikt och att resor ska förläggas under loven.
- Anpassad undervisning efter individen och individens mående.
- Hemundervisning.
- Möjlighet att ta igen undervisning.
- Samtal med elev och vårdnadshavare över rädslan gällande Covid-19.
- Skolsköterskan har regelbundet följt upp kring dessa elever gällande stor oro över Covid-19.
- Inleder vårterminen med när/fjärrundervisning för årskurser 7–9.
- Information till vårdnadshavare och elever hur skolorna arbetar för att säkerställa risk för smitta.
- Nätverksmöten med berörda vårdgivare och vårdnadshavare.

Beslutad av: Förvaltningschef Mia Johansson
Framtagen av: Administratör barn- och utbildning
Uppdaterad: 2019-01-07

Beslutsdatum: 2019-01-24
Dokumentansvarig:
Diarienummer: BUN/2019:61
Giltighetstid: Tillsvidare

Skolpliktsbevakning

Bakgrund

Huvudmannen är ansvarig för att eleverna i kommunens grundskolor och grundsärskola fullgör sin utbildning. Det gäller alla elever, även elever från andra kommuner som går i Osby kommuns skolor. Barnets vårdnadshavare har även ett ansvar för att se till att barnet fullgör sin skolplikt.

Enligt Skollagen 7 kap 4§ är det också hemkommunens ansvar att se till att de skolpliktiga barnen som inte går i kommunens grundskola eller grundsärskola får föreskriven utbildning.

Rutin Osby kommun

Skolplikt

För att säkerställa att alla skolpliktiga barn som är folkbokförda i Osby kommun får föreskriven utbildning så görs följande:

1. Den sista dagen i varje månad (undantag juni, juli och december) görs en kontroll i elevsystemet Extens av administratör på barn- och utbildningsförvaltningen om något barn saknar känd skolplacering och är folkbokförd i Osby kommun.
2. Listan kontrolleras mot uppgifter om skolplacering i annan kommun och på fristående enheter av administratör på barn- och utbildningsförvaltningen.
3. De barn som inte har någon känd skolplacering i annan kommun eller på fristående grundskolor kontaktas via brev. I brevet framgår att svar om barnets skolplacering ska inkomma till administratör på barn- och utbildningsförvaltningen innan ett angivet datum.
4. Har inte svar inkommit till administratör på barn- och utbildningsförvaltningen till det datum som angivits i brevet tas kontakt med handläggare på barn- och familjeenheten, samt med Skatteverket och Försäkringskassan. Vid behov att fastställa om barn finns på angiven folkbokföringsadress och ingen skolplacering registrerad gör administratör för barn- och utbildningsförvaltningen tillsammans med en handläggare från barn- och familjeenheten ett hembesök.
5. Två gånger om året (februari och augusti/september) informeras barn- och skolnämnden om arbetet med skolpliktsbevakning.

Fullgörande av skolplikt (hantering av frånvaro)

För att registrera frånvaro används Infomentor. Vårdnadshavare registrerar frånvaro i Infomentor och därefter godkänns det av ansvarig lärare och om en elev inte är anmäld frånvarande av vårdnadshavare kontaktas vårdnadshavare till barnet samma dag i enlighet med Skollagen 7 kap 17§.

För att säkerställa att de elever som finns i kommunens grundskolor och grundsärskola fullgör sin utbildning görs följande:

1. Till det lokala elevhälsomötet har ansvarig skolsköterska med sig uppgifter från Infomentor om elever med hög anmäld och/eller oanmäld frånvaro. Vad hög frånvaro innebär varierar beroende på elevens individuella omständigheter, men ett riktmärke kan vara frånvaro mellan 10-20%. Om eleven är folkbokförd i annan kommun ska denna kommun underrättas om elevens frånvaro.
2. Det lokala elevhälsoteamet tar beslut om en handlingsplan med fortsatta åtgärder, vilket till exempel kan bestå av samtal med vårdnadshavare, upprättande av åtgärdsprogram m.m.
3. Vid nästa lokala elevhälsomöte följs elevens frånvaro upp och handlingsplanen revideras vid behov.
4. Två gånger om året, i juni och januari rapporterar ansvarig rektor till administratör på barn- och utbildningsförvaltningen om antalet elever med en anmäld och/eller oanmäld frånvaro på över 20%, samt de åtgärder som vidtagits. Detta redovisas för barn- och utbildningsnämnden i augusti/september respektive februari.

8

Barn och utbildning
Lena Bertilsson
0479- 528138
Lena.bertilsson@osby.se

Redovisning av anmälda kränkningar och utförda utredningar januari- juni 2021

Dnr BUN/2021:235 607

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

- Barn- och utbildningsnämnden godkänner redovisningen av anmälda kränkningar och genomförda utredningar januari-juni 2021.

Barnkonsekvensanalys

Berör inte barn.

Sammanfattning av ärendet

I skollagen kapitel 6 § 7 anges huvudmannens skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling.

"Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.."

I syfte att informera Barn- och utbildningsnämnden om läget på kommunens gymnasieskolor och vuxenutbildning redovisas vid två tillfällen per år antal anmälda kränkningar och utförda utredningar.

Barn- och utbildningsförvaltningen genomför informationsinsatser i de olika skolformerna två tillfällen per år.

Där klargörs personalens anmälningsskyldighet till rektor då ett barn anser sig ha blivit utsatt för eller misstänks ha utsatts för kränkande behandling i samband med verksamheten.

Beslutsunderlag

Muntlig redovisning vid Barn- och utbildningsnämnden.

Eva Andersson
Förvaltningschef Barn- och utbildning

Lena Bertilsson
Verksamhetsutvecklare

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningsförvaltningen

9

Barn och utbildning
Eva Andersson
/HandläggareTelefon/
/HandläggareEpost/

Redovisning av kunskapsresultat med analys läsåret 20/21

Dnr BUN/2021:236 610

Barn och utbildning förslag till Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

* Att godkänna redovisningen av kunskapsresultat med analys för läsåret 20/21.

Barnkonsekvensanalys

Ej aktuellt utifrån att ärendet hanterar en redovisning och rapport. Redovisningen berör indirekt barnen utifrån en analys av kunskapsresultat.

Om ärendet inte berör barn, beskriv varför under denna rubrik.

Sammanfattning av ärendet

Efter varje läsår har barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att redovisa kunskapsresultaten för Barn- och utbildningsnämnden gällande föregående läsår. Redovisningen ska också innehålla en analys kopplad till Barn- och utbildningsnämndens måldokument.

Finansiering

Ej aktuellt

Beslutsunderlag

Här anges de handlingar som ska skickas med till den politiska behandlingen av ärendet. En rad per handling, som anges i kronologisk ordning. Senast daterade handlingen sorteras sist.

Eva Andersson
Förvaltningschef

Beslutet skickas till

10

Barn och utbildning
Eva Andersson
/HandläggareTelefon/
/HandläggareEpost/

Verksamhetsberättelse 2020/2021 Elevhälsans medicinska insats EMI

Dnr BUN/2021:277 624

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

- Att godkänna verksamhetsberättelsen för Elevhälsans medicinska insatser för 2020/2021

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys görs ej då ärendet är en beskrivning av föregående läsårs arbete. Däremot finns barnperspektivet nämnt i verksamhetsberättelsen.

Sammanfattning av ärendet

Verksamhetsberättelse/verksamhetsplan och verksamhetsbesök utförs och upprättas av verksamhetschef med medicinskt ledningsansvar för att kunna förbättra verksamheten och ge vårdgivaren kunskap om hur EMI utför sitt uppdrag lokalt. Framtaget underlag fylls i av samtliga skolsköterskor.

Finansiering

Ej aktuellt

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse

Avvikelsesrapportering

Ärende

Elevhälsans Medicinska Insats är en lagstadgad kommunal hälso-och sjukvårdsverksamhet som främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningen mål. EMI omfattas både av hälso-och sjukvårdens och av utbildningsväsendets lagstiftning. Professionen utgörs av skolsköterskor och skolläkare som alla bedriver ett omfattande arbete med att främja hälsa och förebygga

ohälsa bland landets samtliga barn och ungdomar. Kvaliteten inom EMI ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Som en del i det arbete upprättas utöver Patientsäkerhetsberättelse, Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete för EMI även en verksamhetsberättelse efter varje läsår och en verksamhetsplan inför nästkommande läsår.

Eva Andersson
Förvaltningschef

Beslutet skickas till

Områdeschef CBE

Chef för EMI

Barn- och utbildningsnämnden

Förvaltningschef

AVVIKELSER 2021 (Vårtermin)

Diariernr	Datum	Skola	Orsak	Allvarlighetsgrad	Klassificering	Åtgärder	Datum	Sign
2021:24 624	210208	Klockarskogsskolan	K,O	Måttlig	Avvikelse	Revidering av vaccinationsrutin- Metodboken	210301	A.G
2021:24 624	210408	Elmeskolan Älmhult	K,P			Skickat avvikelsen vidare till Älmhults Kommun	210408	A.G
2021:24 624	210420	Elmeskolan Älmhult	K,P			Skickat avvikelsen vidare till Älmhults Kommun	210420	A.G

Orsak: K=Kommunikation, U=Utbildning och kompetens, O=Omgivning, T=Teknik, utrustning, apparatur, P=Procedur, rutinbeskrivning och riktlinjer, B=Barriärer och skydd

Allvarlighetsgrad= mindre-katastrofal Klassificering: A=Avvikelse, LM=Lex Maria

OSBY
KOMMUN

Barn och utbildning

Verksamhetsberättelse
2020/2021
Verksamhetsplan 2021/2022
Elevhälsans Medicinska Insats

20210707

Annika Gustavsson

Verksamhetschef EMI

Skolsköterska med Medicinskt Ledningsansvar (MLA)

Innehåll

1 Uppdrag	3
2 Styrdokument	4
3 Resurser	4
3.1 Elevantal	4
3.2 Tjänster	4
3.3 Kompetens	5
4. Lokaler och utrustning	6
5. Verksamhetens arbete	7
5.1 Hälsöfrämjande och förebyggande arbete	7
5.1.1 E-enkät	7
5.1.2 Kontrollelever	7
5.2 Öppen mottagning	8
5.3 Vaccinationer	8
5.4 Remisser	11
5.5 Tillväxt	11
6. Elevhälsoteam	12
7. EMI-möte	13
8. Patientsäkerhet	13
9. Fortbildning	14
10. Pandemi	14
Verksamhetsplan 2021/2022	14

1 Uppdrag

Elevhälsans Medicinska Insats är en lagstadgad kommunal hälso-och sjukvårdsverksamhet som främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningen mål. EMI omfattas både av hälso-och sjukvårdens och av utbildningsväsendets lagstiftning. Professionen utgörs av skolsköterskor och skolläkare som alla bedriver ett omfattande arbete med att främja hälsa och förebygga ohälsa bland landets samtliga barn och ungdomar. Kvaliteten inom EMI ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Som en del i det arbete upprättas utöver Patientsäkerhetsberättelse, Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete för EMI även en verksamhetsberättelse efter varje läsår och en verksamhetsplan inför nästkommande läsår.

Verksamhetsberättelse/verksamhetsplan och verksamhetsbesök utförs och upprättas av verksamhetschef med medicinskt ledningsansvar för att kunna förbättra verksamheten och ge vårdgivaren kunskap om hur EMI utför sitt uppdrag lokalt. Framtaget underlag fylls i av samtliga skolsköterskor.

2 Styrdokument

Elevhälsans Medicinska Insats har flertal lagar, författningar och styrdokument att förhålla sig till bland annat:

- Arbetsmiljölagen
- Arkivlagen
- Barnkonventionen
- Diskrimineringslagen
- Dataskyddsförordning, GDPR
- Föräldrabalken
- Förvaltningslagen
- Hälso-och sjukvårdslagen
- Hälso-och sjukvårdsförordningen
- Lagen om hälsodataregister
- Lagen om register över nationella vaccinationsprogram
- Offentlighets och sekretesslagen
- Patientdatalagen
- Patientdataförordningen
- Patient lagen
- Patientskadelagen
- Patientsäkerhetslagen
- Personuppgiftslagen
- Skollagen
- Smittskyddslagen
- Socialtjänstlagen
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd

- Vägledning för elevhälsan
- Lokal Metodbok

3 Resurser

Där det bedrivs hälso-och sjukvård skall finnas den personal som behövs för att en god vård ska kunna ges, Hälso-och sjukvårdslagen (SFS, 2017:30).

3.1 Elevantal

Antal elever som omfattas av EMI i Osby Kommun under läsåret 2020/2021 från förskoleklass till gymnasiet var enligt PMO ca 2100 elever. I detta antal ingår inte elever med skyddad identitet.

3.2 Tjänster

Inom EMI har det under läsåret 2020/2021 tjänstgjort fem skolsköterskor på grundskolorna och gymnasieskolorna i kommunen samt två skolläkare med anställning på timmar. Skolläkare Ulf Liljenberg på grundskolorna och Carin Germundsson på gymnasieskolorna. Utökning av skolskötersketjänst för Annika Kihlström från 90% till 100% har gjorts från 2021-01-11 och två av skolsköterskorna Catrin Liljedahl och Annika Gustavsson arbetar 10% vardera som PMO administratörer. Uppdrag som verksamhetschef och det medicinska ledningsansvaret innehar Annika Gustavsson på 50%.

Nedanstående uppgifter grundas på den procent och elevantal som varit aktuellt under läsåret.

Skolsköterska	Skola	Antal elever	Tjänstgöringsgrad	Antal elever
Annika Gustavsson	Klockarskogsskolan	184	35%	195
	Visslan	11		
Annika Kihlström	Killebergsskolan	113	20% 80%	530
	Parkskolan	417		
Boel Ivarsson Starck	Hasslarödsskolan	567	100%	567
Catrin Liljedahl	Örkenedskolan	327	75%	327
Malin Karlsson	Eckbackeskolan/ Yrkesskolan	480	70%	480

Riksföreningen för skolsköterskor har tidigare rekommenderat 400 elever/heltid för skolsköterskor (dåvarande styrelse i mitten av 1990-talet) och för skolläkare 4000 elever/heltid. Rekommendationen var baserat på ett normalvarierat elevunderlag och hur denna siffra räknades fram är fortfarande oklart och därmed ej längre aktuell. Denna siffra ska inte heller hänvisas till då den saknar relevans för dagens uppdrag som skolsköterska.

Däremot framgår som förslag av utredningen om elevers möjligheter att nå kunskapskraven SOU 2021:11 en numerär reglering av tillgång till elevhälsan som anger att en skolläkare får ansvara för högst 7000 elever, en skolsköterska för högst 430 elever, kurator för högst 400

elever och psykolog för högst 1000 elever. Osby Kommun som remissinstans har skickat in yttrande där vi ställer oss frågande till varför antal elever per skolsköterska inte är lägre då vår profession systematiskt träffar alla elever utifrån basprogram. Skolsköterskan har även en viktig funktion för att motverka psykisk ohälsa, som ökar bland barn och unga.

3.3 Kompetens

Skolsköterska

Samtliga skolsköterskor har specialistsjuksköterskeexamen till Distriktssköterskor och besitter både omvårdnads och den medicinska kompetens som krävs för att ansvara för hälsoundersökningar och vaccinationsverksamhet, Högskoleförordningens (SFS 1993:100) regleringar för examina för specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot hälso- och sjukvård samt för barn och ungdom. Kompetens för skolsköterskor omfattar även förmåga att bedöma, planera och utföra åtgärder som främjar hälsa. Skolsköterskan har tillsammans med skolläkaren ansvar för verksamheten på den enskilda skolan och utför sina arbetsuppgifter under eget yrkesansvar.

Skolläkare

Skolläkare utgör den medicinska kompetensen vilket innefattar kunskap på naturvetenskaplig grund om barn och ungdomars utveckling och växande samt kunskap i diagnostisering och behandling av sjukdomar. Skolläkaren är patientansvarig läkare och svarar ytterst för elevens diagnostik, vård och behandling och ansvarar tillsammans med skolsköterskan för verksamheten på den enskilda skolan och utför sina arbetsuppgifter under eget yrkesansvar. Ulf Liljenberg har både specialistkompetens i barn och ungdomsmedicin samt barn och ungdomskardiologi. Skolläkare Carin Germundsson är neurolog i grunden och specialist i allmänmedicin.

4. Lokaler och utrustning

Där det bedrivs hälso- och sjukvård skall det finnas de lokaler som behövs för att en god vård skall kunna ges, Hälso- och sjukvårdslagen (SFS, 2017:30). För att skolsköterskan och skolläkaren ska kunna arbeta på ett patientsäkert sätt måste mottagningslokalerna innehålla en viss standard (AFS 2009:2). På Socialstyrelsens webbplats finns en rad regelverk samlade under rubriker ”Vårdlokaler” och ”Utrustning i vården”.

Skolsköterskeexpeditionerna ska vara tillgängliga och lätta att söka upp för eleverna och tillräckligt stora för att rymma undersökningsbrets och syntavla. Rummen ska vara ljudisolerade med avskilt väntrum och vilorum. Rummet ska ha tillräcklig belysning för att kunna undersöka eleverna, vara lätt att hålla rent och inte belamrat med utrustning som står framme. Medicinskt teknisk utrustning ska vara ändamålsenligt och säkert enligt (SOSFS 2008:1) om användning av medicinskt tekniska produkter i hälso- och sjukvården.

Läkemedel förvaras i låst skåp där enbart skolsköterskan har tillgång till nyckel på respektive skola och vaccin förvaras i ett låsbart kylskåp som visar temperatur.

Verksamhetsbesök har utförts på samtliga skolor av verksamhetschef där Kvalitetsmätt för Elevhälsans Medicinska Insats, framtagen av Riksföreningen för skolsköterskor och Svenska Skolläkarföreningen används utifrån Lokaler och utrustnings strukturer, processer och

resultat. På Killebergsskolan saknas vilorum och väntrum samt toalett i närheten till skolsköterskeexpeditionen. Brister även på Parkskolan åk 7-9 gällande väntrum, brits, tillgång till vatten på expeditionen samt ljudisolering. På övriga skolor finns övrig utrustning, brits, vilorum, väntrum samt ljudisolerade expeditioner.

Utrustningen inom Elevhälsans Medicinska Insats har setts över och kalibrerats under läsåret av OneMed enligt avtal en gång per år. Audiometern på Ekbackeskolan blev inte fullt godkänd men fyller sin funktion då det inte genomförs hörselscreening inom gymnasieskola. Kalibrering av Alkocheck görs via Alere Toxicology AB i Täby årligen enligt avtal.

Under läsåret har det köpts in nya arkivskåp till alla skolor förutom Klockarskogsskolan där vi avvaktar. Kylskåpet på Hasslarödsskolan fungerar som ett lokalt vaccinförråd som visar historik i maximi- och minimitemperatur.

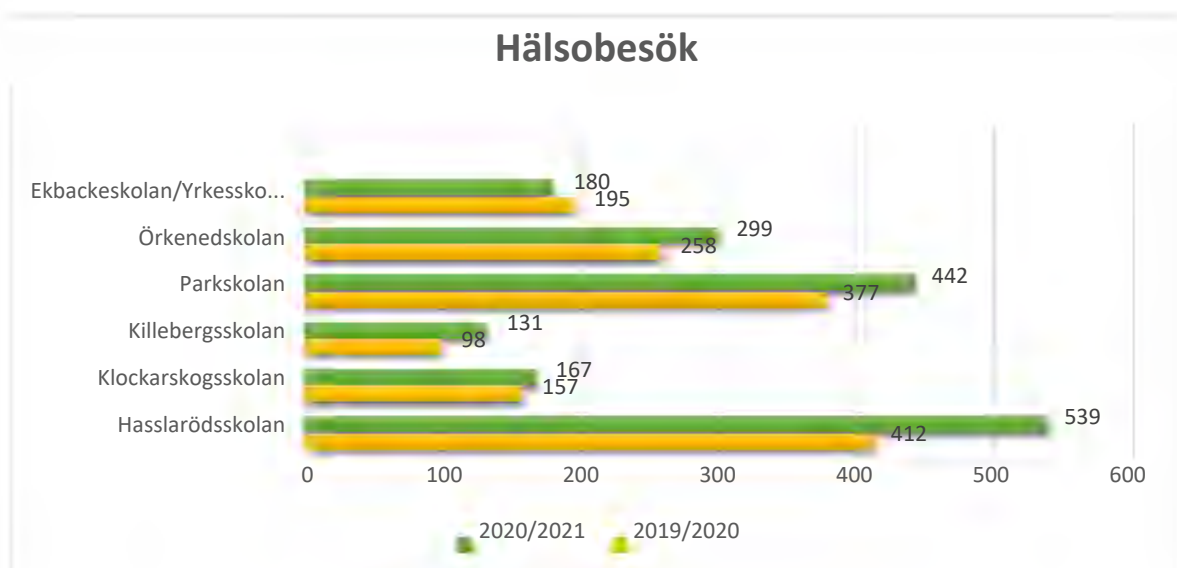
5. Verksamhetens arbete

5.1 Hälsöfrämjande och förebyggande arbete

Enligt 27 § skollagen (2010:800) ska alla elever inom grundskolan erbjudas minst **tre** hälsobesök som innefattar allmänna hälsoundersökningar och minst ett besök under gymnasie- och yrkesskolan. Elevhälsans Medicinska Insats i Osby kommun erbjuder alla elever minst **fem** hälsobesök i grundskolan och minst ett i gymnasiet enligt följande basprogram:

- Elever i förskoleklass erbjuds hälsobesök hos skolläkare och skolsköterska samt enskilt besök hos skolsköterskan för syn och hörselscreening
- Elever i årskurs 2 (hälsosamtal och tillväxt)
- Elever i årskurs 4 (hälsosamtal e-enkät, tillväxt och ryggundersökning)
- Elever i årskurs 6 (tillväxt)
- Elever i årskurs 8 (hälsosamtal e-enkät, tillväxt och ryggundersökning)
- Elever i årskurs 1 Gymnasiet (hälsosamtal e-enkät och tillväxt)

Nedan visar **alla** registrerade hälsobesök läsåret 2020/2021 och hälsobesök läsåret 2019/2020.

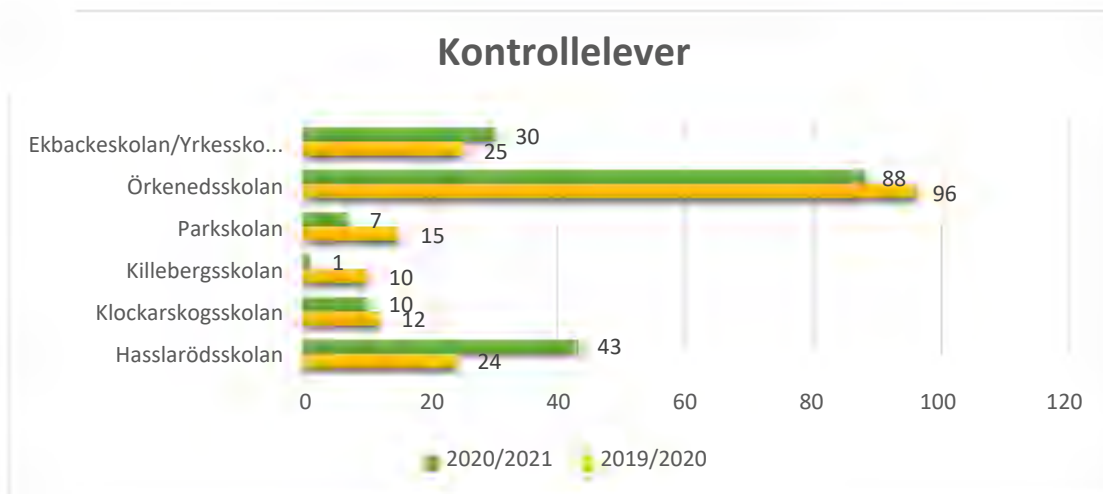

5.1.1 E-enkät

Inför hälsobesök i årskurs 4, årskurs 8 och åk 1 gymnasiet har alla elever fyllt i en e-enkät under läsåret som ligger till grund för samtalet. Elever i årskurs 4 tillsammans med vårdnadshavare och övriga elever individuellt. Enkät som används för eleverna är Västernorrlandsmodellen och där svaren kommer automatiskt in i barnets journal i PMO. Sammanställning och resultat av e-enkäterna presenteras lokalt av skolsköterskan på skolan för vidare diskussion och åtgärd.

5.1.2 Kontrollelever

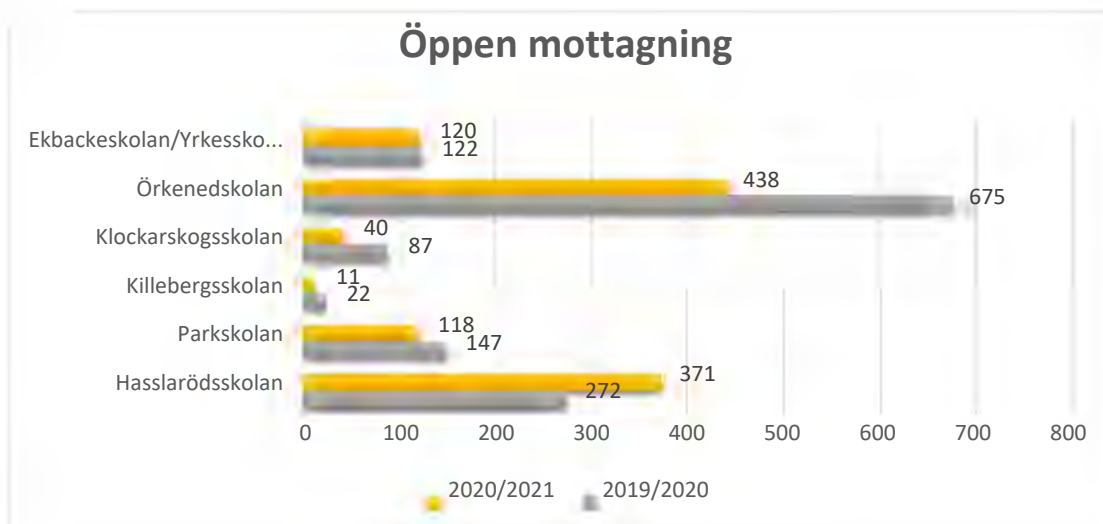
Skolsköterskan kallar och följer upp de elever som skolsköterskan och/eller skolläkaren samt annan ordinator bedömer är i behov av extra kontroller utifrån elevens individuella hälsoutveckling och hälsostatus, så kallade kontrollelever.

Den övre gröna linjen visar antal kontrollelever läsåret 2020/2021 och gul linje visar antal kontrollelever läsåret 2019/2020.

5.2 Öppen mottagning

Skolsköterskorna har även öppen mottagning för eleverna där de kan komma för enklare sjukvårdsinsatser, bedömningar och behandlingar. Arbetet på mottagningen är förebyggande och hälsofrämjande och ska hållas isär från besök som tillhör primärvårdens uppdrag. Råd kan även ges av skolsköterskan till de elever som har psykosociala frågor/svårigheter.

5.3 Vaccinationer

Vår målsättning inom Elevhälsans Medicinska Insats är att alla elever som lämnar grundskolan ska ha ett fullständigt vaccinationskydd. Alla elever erbjuds vaccinationer enligt det Nationella vaccinationsprogrammet och alla givna vaccinationer registrerades tidigare via PMO till Svevac och vidare till Nationella vaccinationsregistret (NVR) fram till december 2020. Då Svevac skulle avvecklas köptes en ny vaccinationsmodul in via CGM till EMI vilket innebär att givna vaccinationer går via PMO direkt in till det Nationella Vaccinations Registret (NVR).

Statistik på inrapporterade vaccinationer till det Nationella Vaccinations Registret via Svevac och PMO var under läsåret 2020/2021 sammanlagt 636 doser, där framkommer inte givna doser till skyddade elever eller till de elever som inte har fullständigt personnummer.

Det Nationella vaccinationsprogrammet innefattar:

- Vaccination mot mässling/påssjuka/röda hund i åk 2
- Vaccination mot Humant papillomvirus i åk 5, 2 doser med 6 månaders intervall
- Vaccination mot difteri/stelkramp/kikhosta i åk 8

Läkarordination krävs vid avvikelser från vaccinationsprogrammet.

Diagram nedan visar på antal MPR vaccinationer givna under läsåret 2020/2021 i åk 2 enligt nationella vaccinationsprogrammet. Av sammanlagt 165 elever har 161 elever vaccinerats under läsåret, dvs **97,58%**

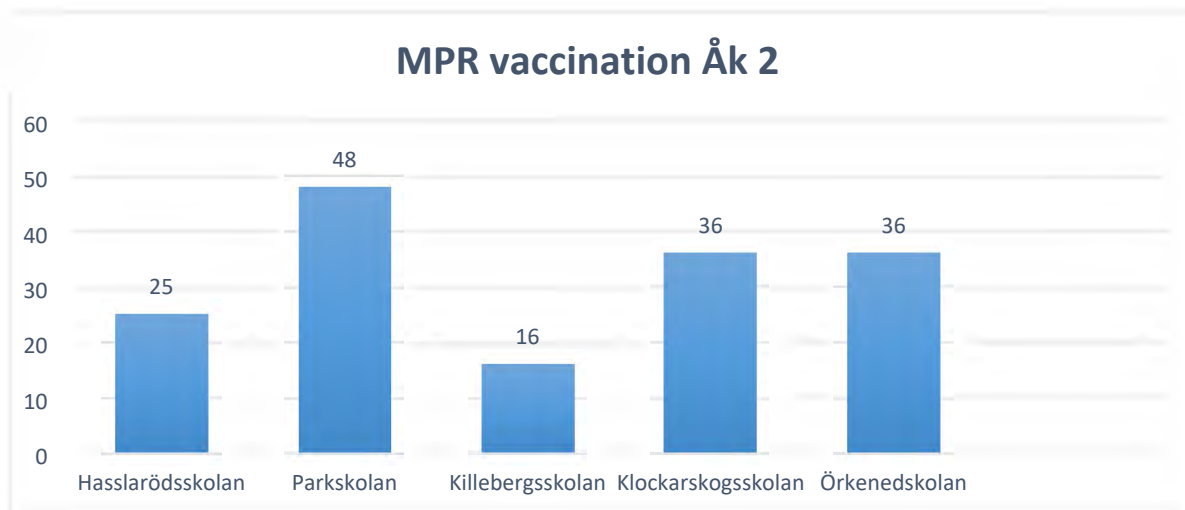
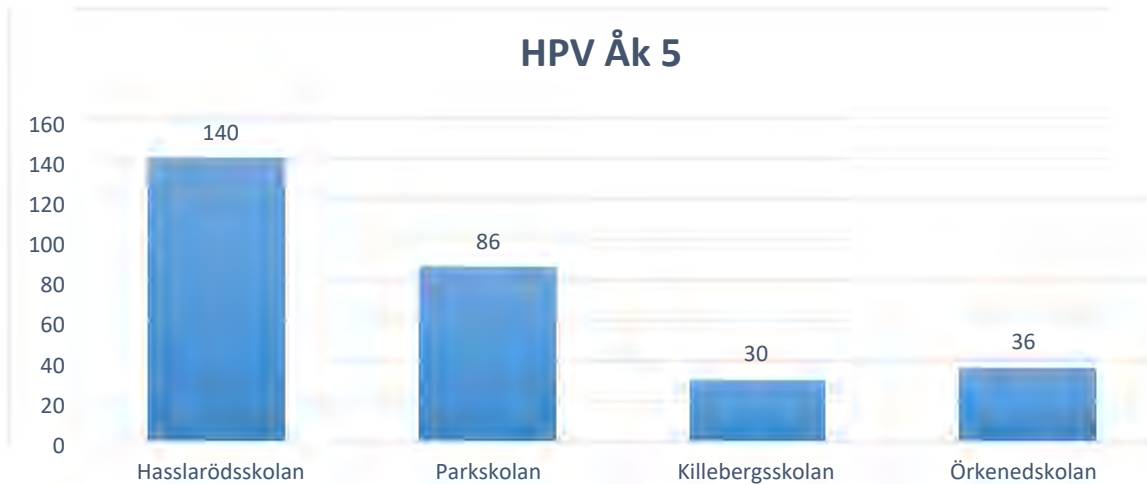
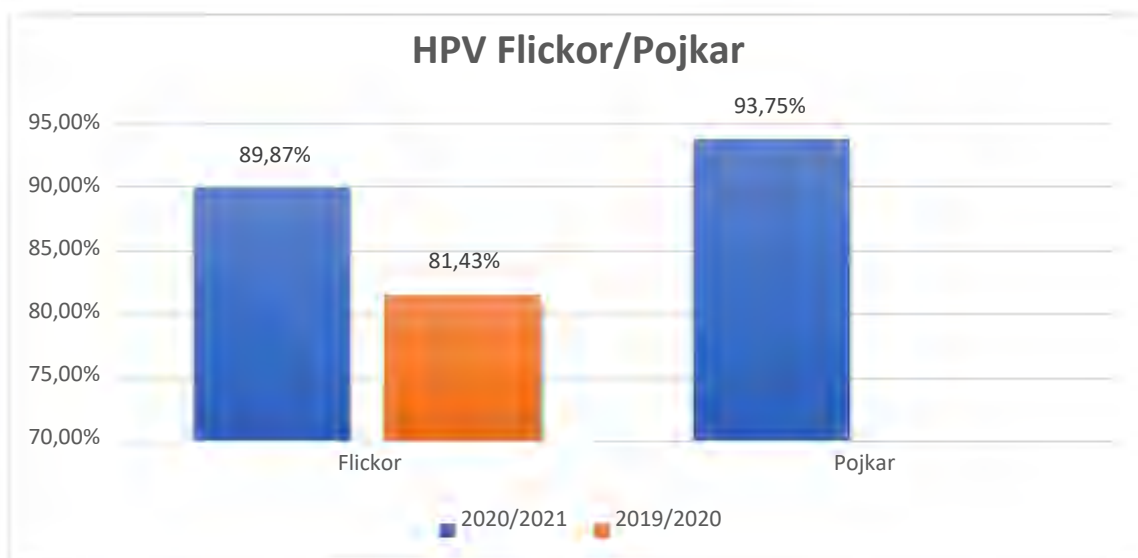

Diagram nedan visar på antal doser HPV vaccinationer som är givna under läsåret 2020/2021 i Åk 5 enligt det nationella vaccinationsprogrammet. Av sammanlagt 159 elever i åk 5 födda 2009 har 146 elever fått **2 doser** HPV, dvs **91,82%**.

Från hösten 2020 ingår HPV vaccination även till pojkar födda år 2009 och senare i det nationella vaccinationsprogrammet. Vi har reviderat vår samtyckesblankett med tydlig information kring HPV, använt oss av informationsmaterial och filmer från Folkhälsomyndigheten till elever och vårdnadshavare. Under läsåret 2020/2021 var det högre antal pojkar som vaccinerades mot HPV(93,75%) än flickor (89,87%) men högre antal flickor läsåret 2020/2021 än 2019/2020 (81,43%).

Enligt Folkhälsomyndigheten, med statistik baserad på uppgifter i det nationella vaccinationsregistret var barn födda 2009 och senare i slutet av 2020 vaccinerade med en dos enligt följande:

- 78% pojkar
- 83,7% flickor

Diagram nedan visar på antal diTeki Booster givna under läsåret 2020/2021 i åk 8 enligt det nationella vaccinationsprogrammet. Av sammanlagt 136 elever har 125 elever vaccinerats, dvs **91,91%**

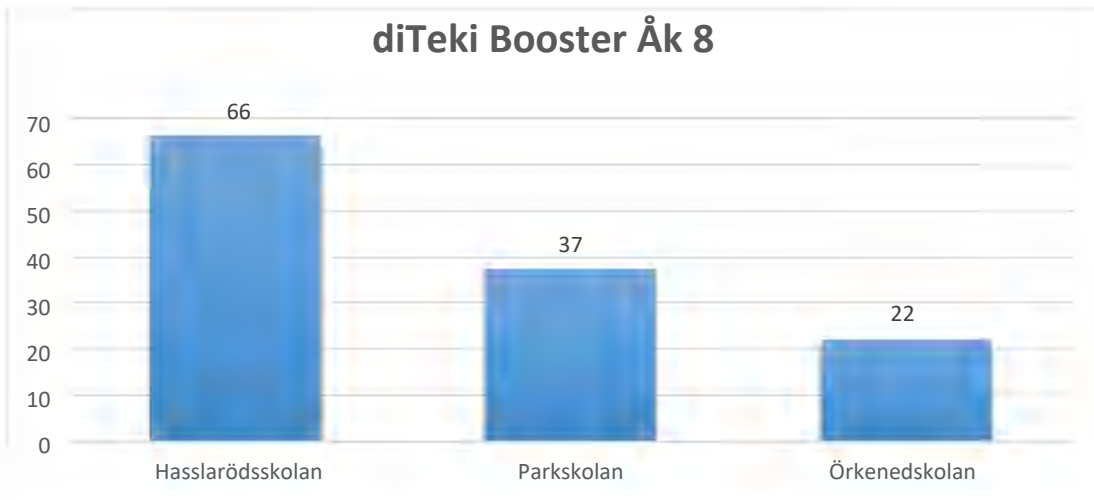
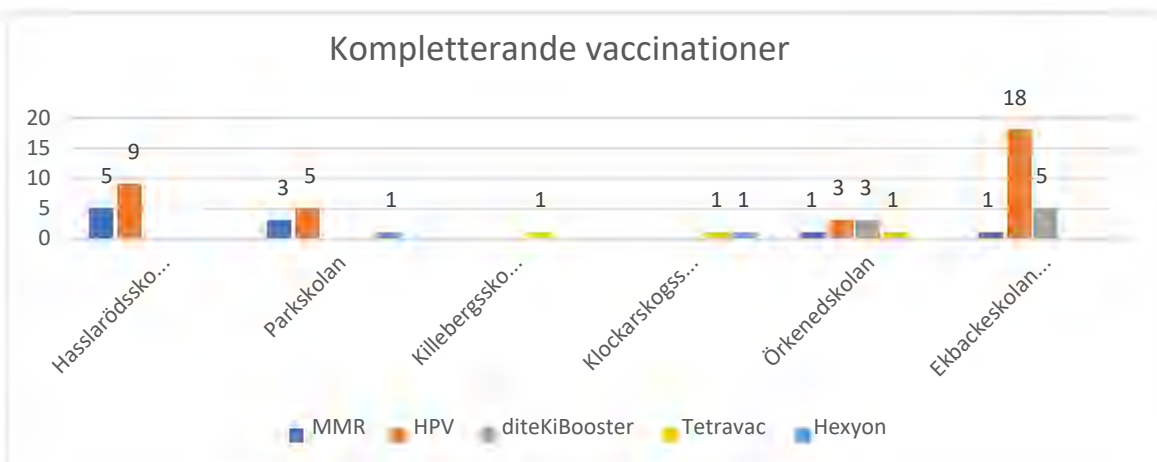
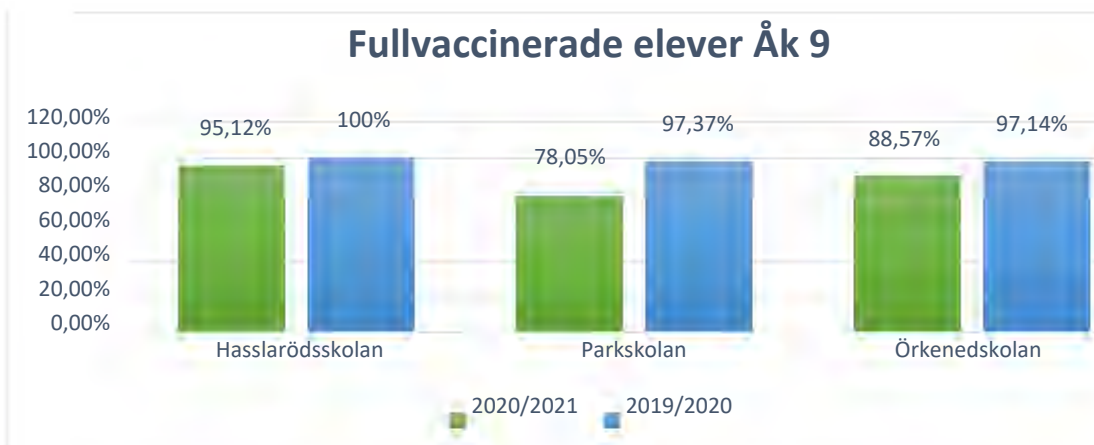

Diagram nedan visar på kompletterande vaccinationer i grundskolan och gymnasieskolan under läsåret 2020/2021, sammanlagt 58 doser under läsåret 2020/2021.

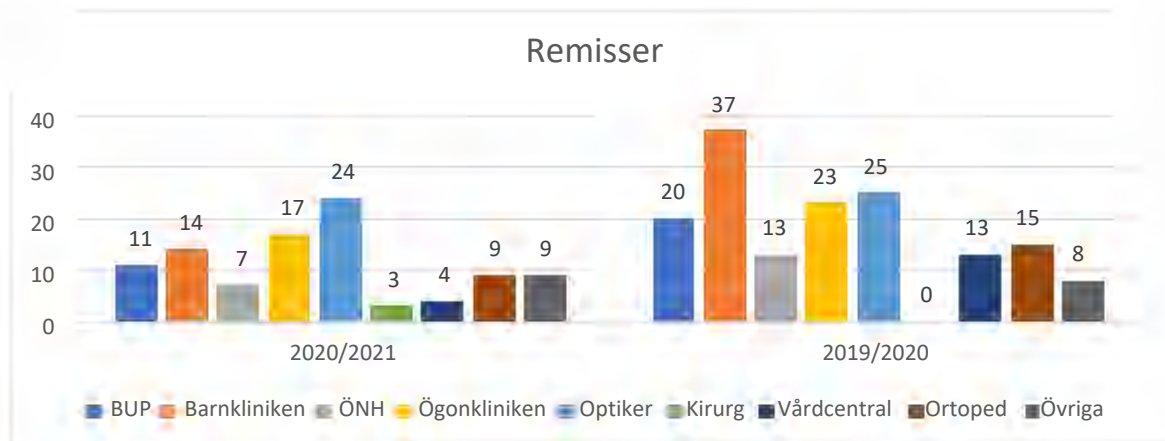

Nedan diagram visar på fullvaccinerade elever som slutar årskurs 9.

5.4 Remisser

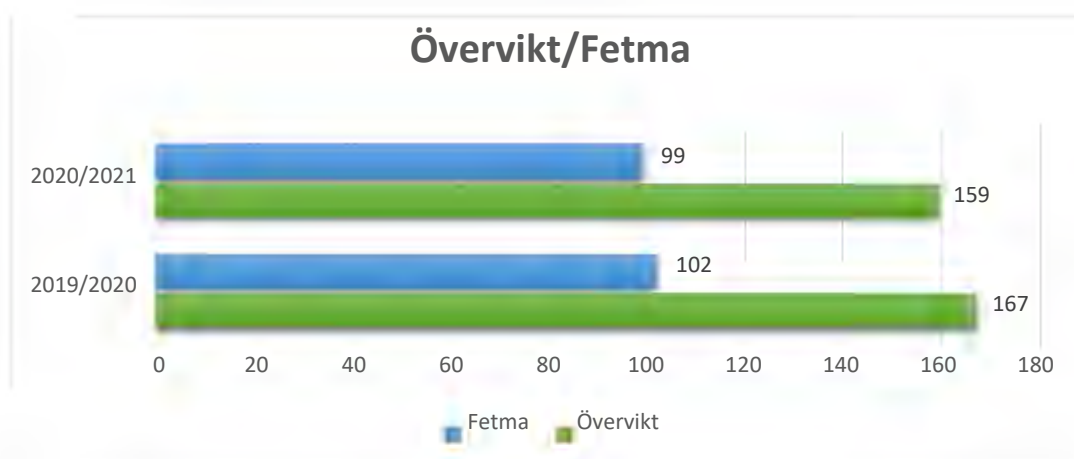
Skolsköterskorna och skolläkarna skriver remisser till andra specialistmottagningar för hjälp med vidare bedömning, undersökning eller behandling. Nedan följer en sammanfattning av de antal remisser som EMI har skickat under läsåret 2020/2021.

5.5 Tillväxt

I de hälsobesök som EMI erbjuder ingår förutom hälsosamtal även bland annat kontroll av elevens vikt, längd och BMI enligt riktlinjer från Socialstyrelsen. Syftet är att följa barnets tillväxt för att vid avvikelse från förväntad utveckling bedöma orsakerna och ta ställning till vidare åtgärd. Skolsköterskan gör den primära bedömningen av tillväxtkurvan där avvikelser kan påvisa förekomst av ohälsa av somatisk, psykisk och/eller psykosocial karaktär.

Alla elevers BMI framgår i skolhälsovårdsjournalen under tillväxt och finns med i vårt underlag till verksamhetsberättelsen. Förra läsåret 2019/2020 visade sammanställningen 167 elever med övervikt och 102 elever med fetma. Läsåret 2020/2021 visade sammanställningen 159 elever med övervikt och 99 elever med fetma, dvs en viss minskning av BMI kan ses bland våra elever i grundskolan/gymnasiet.

I Sverige har andelen med övervikt och fetma mer än dubblats de sista 30 åren bland skolbarn enligt Folkhälsomyndigheten. För att kunna bromsa utvecklingen krävs ett långsiktigt förebyggande arbete på lokal, regional och nationell nivå.

6. Elevhälsoteam

Elevhälsans Medicinska Insats ingår i det lokala elevhälsoteamet (LEHT) på skolorna där rektorn är ansvarig. Teamet arbetar tillsammans för att hjälpa och stödja elever med inlärningsproblematik, utreder situationer ur ett pedagogiskt perspektiv och bidrar till att skapa skolmiljöer som är bra för elevernas lärande, utveckling och hälsa. På några skolor arbetas utifrån EHM vilket innebär en strukturerad modell för all skolpersonal i samverkan mellan skolans olika kompetenser och professioner.

Skola	Deltar på EHT	Hur ofta EHT	Skolläkare medverkat	Kallas till relevanta möte (BUP/inskriv)
Hasslarödsskolan	Ja	2ggr/v	Nej	Ja
Killebergsskolan	Ja	Varannan vecka	Nej	Ja
Klockarskogsskolan	Ja	1-2 ggr/v	Nej	Ja
Parkskolan	Ja	Varannan vecka	Nej	Ja
Örkenedsskolan	Ja	1g/v i olika stadier/EHT-Utveckling	Nej	Ja
Ekbackeskolan	Ja	1g/v	Nej	Ja

7. EMI-möte

Elevhälsans Medicinska Insats ska arbeta med kvalitet och utvecklingsarbete där metodutveckling, utvärdering och uppföljning ingår. Genom fortbildning, nätverksmöten och lokala EMI möten ska skolsköterskornas och skolläkarnas arbete stimuleras och utvecklas. EMI möten har varit inplanerade 1 gång i månaden där alla skolsköterskor medverkar och skolläkare vid behov, utvecklingsdagar vid minst 2 tillfällen/termin. I början av läsåret var EMI-möten förlagda till kommunhuset men därefter helt digitala möten via teams pga. rådande pandemi. Inför alla möten skickas en dagordning ut i god tid och protokoll förs vid varje tillfälle av verksamhetschef.

8. Patientsäkerhet

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd krävs ett Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete för att systematiskt och fortlöpande kunna utveckla och säkra kvaliteten i Hälso-och sjukvården. Syftet med ledningssystemarbetet är att möjliggöra så att verksamheten styrs till att göra rätt sak vid rätt tillfälle på rätt sätt och därmed förebygga händelser som kan leda till vårdskada eller andra avvikelser. (SOSFS 2011:9). Definition på kvalitet är att verksamheten uppfyller de krav och mål som gäller enligt lagar och föreskrifter där avvikelshantering, upprättande av verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och patientsäkerhetsberättelse ingår.

Verksamhetschef för EMI, Annika Gustavsson är ansvarig att tillse att det finns ett ledningssystem för kvalitetssäkring. Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete för EMI revideras årligen och beslut taget i Barn och utbildningsnämnden senast 2020-11-17. Ledningssystemet implementeras regelbundet genom en stående punkt i dagordningen vid EMI-möte 1gång/månaden.

Skolsköterskor och skolläkare är skyldiga att upprätthålla hög patientsäkerhet och rapportera risk för eller händelser som hade kunnat medföra vårdskada till vårdgivaren. Under läsåret

2020/2021 har framtagen blankett för avvikelshantering använts. Det har kommit in sammanlagt 11 avvikelser under läsåret, fyra avvikelser har skickats externt till andra kommuner. Interna avvikelser har föranlett till revidering av rutiner i Metodboken.

Patientsäkerhetsberättelse för 2020 är framtagen av Verksamhetschef/MLA skolsköterska, presenterad och beslutad i Barn och utbildningsnämnden 2021-02-23. Vårdgivaren ska utföra egenkontroll vilket innebär att systematiskt följa upp och utvärdera den egna verksamhetens resultat vilket framgår i Patientsäkerhetsberättelsen gällande journalgranskning och loggkontroller.

Metodboken för Elevhälsans Medicinska Insats finns tillgänglig på intranätet, under Administration G. Metodboken är ett verktyg för skolsköterskor och skolläkare i deras dagliga arbete, revideras regelbundet och är fortsatt under uppbyggnad. I metodboken finns rutiner och övergripande riktlinjer vars syfte är att EMI i Osby Kommun ska uppnå en hög patientsäkerhet och god kvalitet. Metodboken är en del av ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete enligt 4 kap. (SOSFS 2011:9). Skolsköterskorna är delaktiga i skapandet av metodboken och den medicinska granskningen genomförs delvis av skolläkare Ulf Liljenberg.

9. Fortbildning

Skolsköterskan och skolläkarens arbete omfattar ett brett kunskapsområde vilket kräver regelbunden kompetensutveckling för att deras arbete ska stimuleras och utvecklas. Under 2020/2021 har skolsköterskorna deltagit vid följande fortbildningar:

- Möjlighet att medverka vid Kristianstads Kommuns utbildningsdagar 1 gång i månaden
- EMI-programmet-utvecklingsprogram för elevhälsans medicinska ledning (VC/MLA)
- Sex, unga och skolans roll
- Folkhälsomyndigheten-ANDT
- Hedersförtryck
- Intern repetition HLR/Anafylaxi
- EMI-Strukturerade insatser som främjar och stärker hälsa och lärande
- Barnhälsodag
- Aktiv skola
- Skolkuratorsdagar
- Jämställdhet
- Skolsköterskekongressen 2021

Alla fortbildningar delges övriga gruppen vid nästkommande EMI möte.

10. Pandemi

I början av läsåret 2020/2021 var det relativt lugnt men under oktober månad ökade arbetet kring pandemin betydligt. Vid efterfrågan har vi har lämnat in en uppskattning av hur många procent av våra tjänster som inneburit arbete kring pandemin. Inom gymnasiet har skolsköterskan lagt ca 10-15 % av sin tjänst och inom grundskolorna har skolsköterskorna lagt ca 15-20 %. Detta har inneburit information ute i klasserna, till eleverna, mentorer, pedagoger och rektorer. Men även mycket information och rådgivning till vårdnadshavare. Från oktober har VC/MLA lagt ca 40-50 % av sin tjänst kring pandemiarbetet som

uppdatering av information, konsultation, rutiner, kontaktperson med Smittskydd Skåne samt medverkat i krisledningsstaben, avstämning vid skolledarmöten och samverkansmöte med smittskydd och Länsstyrelsen.

Skolsköterskorna har även varit behjälpliga vid vaccination till brukare inom hemtjänst/hemsjukvård och dess anhöriga inom Hälsa och Omsorg under 2 heldagar under läsåret.

Trots rådande pandemi som varit utmanande har alla elever erbjudits hälsobesök enligt utökat basprogram samt vaccinationer enligt det nationella vaccinationsprogrammet. Då läsåret helt eller delvis inneburit att gymnasieelever och elever på högstadiet haft partiell distansundervisning har revidering och omprioritering av våra årshjul gjort detta möjligt.

Verksamhetsplan 2021/2022

I verksamhetsplanen för nästkommande läsår har även synpunkter från skolsköterskorna lyfts in för fortsatt utveckling av vårt arbete inom EMI

- Alla elever fortsätter erbjudas hälsobesök enligt utökat basprogram
- Alla elever i grundskolan och gymnasieskolan bokas vid behov till skolläkare
- Skolsköterskorna deltar vid överlämningsmöte av barn med särskilda behov från förskola till förskoleklass
- Muntlig och skriftlig överrapportering från Barnhälsovården av elever i förskoleklass
- Framtagen checklista i PMO och rutin används för elever i förskoleklass
- Reviderad folder delas ut till alla vårdnadshavare till elever i förskoleklass för tydlig information kring basprogram gällande hälsobesök och vaccinationer
- Erbjudna e-enkäter till elever i åk 4, åk 8 och åk 1 gymnasiet. Resultatet sammanställs och används som underlag för återkoppling på klass, skola och kommunnivå
- Intern genomgång av alla e-enkäterna, sammanställning och presentation
- EMI möte en gång i månaden och minst två inplanerade utvecklingsdagar per termin med tydlig dagordning inför mötet där protokoll förs vid varje tillfälle
- Årshjul revideras vid läsårsstart, regelbunden uppföljning vid EMI möte en gång/månaden
- Revidering och fortsatt implementering av Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete för Elevhälsans Medicinska Insats vid EMI möte en gång/månaden
- Regelbunden information kring inkomna interna och externa avvikelser vid EMI möten i utbildningssyfte, sammanställning i slutet av höst/vårtermin
- Revidera och upprätta nya blanketter samt regelbunden uppdatering av information internt och externt
- Kvalitetssäkra och utveckla PMO ytterligare gällande kontakttillfälle, checklistor, mallar, sökord och åtgärder. Uppgradering av senaste PMO i samarbete med Unikom
- PMO administratörer medverkar vid nätverksträffar och regelbunden uppdatering via användarportalen CGM
- Loggkontroll en gång i månaden av **alla** PMO användare i kommunen med uppehåll juli och augusti samt journalgranskning varannan månad av skolsköterskor/skolläkares dokumentation
- Kollegial journalgranskning för genomgång av likvärdig dokumentation

- Fortsätta uppbyggnad och revidering av den lokala Metodboken
- Upprepade vaccinationserbjudande för att säkerställa maximal vaccinationstäckning
- Utarbeta rutin och riktlinjer för hälsopreventivt samtal med elever gällande kost och tillväxt, sex och samlevnad, psykisk ohälsa samt alkohol och droger
- EMI ska verka för hög kvalitet och god samverkan genom nätverksträff med Familjecentralen och Helsa BVC en gång/termin, övriga kompetenser inom elevhälsan, BUP/Habiliteringen, Familjehuset, nätverksträff med verksamhetschefer/MLA i Skåne Nordost två gånger/termin och samverka med Socialtjänst och Polis 1 gång/månaden
- Ta emot Distriktssköterskestudenter från HKR även under nästa läsår
- Medverka vid LEHT och EHM lokalt på skolan och i utredning inför mottagandet i grundsärskola/gymnasiesärskola och av elever med funktionsnedsättning enligt framtagen rutin i Metodboken
- Medverka i inskrivningsmöte av nya elever
- Regelbunden fortbildning inom verksamhetsområdet genom möjlighet att delta vid utbildningsdagar genom EMI i Kristianstad Kommun 1 gång i månaden
- Intern utbildning och repetition (Anafylaxi/HLR)
- Möjlighet att kunna medverka vid skolsköterskekongressen en gång/år samt interna utbildningar av skolläkare för kompetensutveckling
- Kontinuerlig uppdatering av underlaget till verksamhetsberättelse/verksamhetsplan 2021/2022 under höst och vårtermin

11

Barn och utbildning
Christel Torstensson
/HandläggareTelefon/
/HandläggareEpost/

Namngivning av uteförskolan och uteprofilen- hösten 2021

Dnr BUN/2021:284 632

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

- Att Uteförskolan och Uteprofilen får namnet Äventyrsgårdens förskola.

Barnkonsekvensanalys

Hänvisas till bifogad barnkonsekvensanalys.

Sammanfattning av ärendet

Den 15 december 2020 beslutades barn- och utbildningsnämnden att en ny förskola med uteprofil ska öppnas i Osby kommun och att verksamheten ska bedrivas tillsammans med Uteförskolan.

Den 13 april 2021 beslutade barn- och utbildningsnämnden att namnet på den nya förskolan ska vara Äventyrsgården.

Barn och utbildningsförvaltningen beslutade även att Uteförskolan skulle behålla sitt namn eftersom det ansågs vara ett väl implementerat namn.

Under våren 2021 har Uteförskolan och Uteprofilen arbetat sig samman och personalen önskar att även Uteförskolan ska ingå i namnet Äventyrsgården med hemvist ”små forskarna”.

Uteförskolan och Uteprofilen samarbetar kring öppningar och stängningar, planeringar, pedagogiska forum och stödjer varandra i det pedagogiska arbetet.

Beslutsunderlag

Barnkonsekvensanalys

Eva Andersson
Förvaltningschef

Christel Torstensson
Områdeschef förskola

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningsförvaltningen

Förvaltningschef

Områdeschef förskola

Rektor Anette Andertoft

Administratör Christina Svensson

Barnkonsekvensanalys

Namngivning av uteförskolan och uteprofilen- hösten 2021

Dnr BUN/2021:284 632

Vilka barn berör ärendet och hur?

Ärendet berör barn indirekt

Vilka barn?

Förskolebarnen på Uteförskolan och Uteprofilen

Hur påverkar ärendet barn?

Det är namnet på deras förskola

Har berörda barns eget perspektiv beaktats?

Ja, beskriv metod

Barnen på Uteprofilen och Uteförskolan har varit aktiva i namngivningen genom att få rösta på vilket namn förskolan ska ha.

Beskriv resultatet

Förskolan fick det namn som fick flest röster under demokratiska former.

Nej, barns erfarenheter har inte inhämtats, motivera.

Vilket beslut vore bäst för barnet?

Att barnen är delaktiga i beslut som berör dem, vilket de varit i denna process.

Beskriv eventuella intressekonflikter, prioriteringar och avvägningar. Om barnets bästa inte är avgörande faktor i beslutet, hur kan barn kompenseras?

--

FÖRDJUPAD KONSEKVENSBEDÖMNING

Finns stöd för beslutet i forskning och beprövad erfarenhet?

Ja, beskriv

Forskaren Gunnel Colnerud har benat ut vad olika värdefrågor i utbildning kan handla om, i både pedagogisk praktik och forskning. När det gäller demokratifostran menar hon att det handlar om de värden som är offentliga, delade och gemensamma angelägenheter för människor.

Att som barn vara delaktig i namngivning av förskolor och hemvister är den del av demokratifostran i de värden som är gemensamma.

Nej, motivera

12

Barn och utbildning
Eva Andersson
/HandläggareTelefon/
/HandläggareEpost/

Revidering av delegation med anledning av förändrad förvaltningsorganisation

Dnr BUN/2021:285 002

Barn och utbildning förslag till Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

- att delegationsordningen för Barn- och utbildningsnämnden ändras utifrån förändrad förvaltningsorganisation med områdeschef för grundskola och gymnasium samt rektor för grundsärskola.

Barnkonsekvensanalys

Ej aktuellt då det handlar om ett regelverk utifrån delegationsrätten

Sammanfattning av ärendet

I delegationsordningen för Barn- och utbildningsnämnden regleras vilka beslut som utskott, politiker eller tjänstepersoner kan besluta om på delegation från Barn- och utbildningsnämnden. Förändrad förvaltningsorganisation inom Barn- och utbildningsförvaltningen inom Osby kommun innebär behov av revidering av tidigare beslutad delegationsordning. Förvaltningsorganisationen ändras innebärande områdeschef för grundskola och gymnasium samt rektor för grundsärskola.

Finansiering

Ej aktuellt

Beslutsunderlag

Inga handlingar

Eva Andersson
Förvaltningschef

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Kultur- och Fritidschef

Rektorer inom samtliga skolformer

Controller

Verksamhetsutvecklare

13

Barn och utbildning
/HandläggareNamn/
/HandläggareTelefon/
/HandläggareEpost/

Delegation gällande tillförordnad förvaltningschef

Dnr BUN/2021:286 002

Barn och utbildning förslag till Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

* Att områdeschef för grundskola och gymnasium samt områdeschef för förskola träder i tjänst som tillförordnad förvaltningschef och skolchef vid ordinarie förvaltningschef- och skolchefs frånvaro.

Barnkonsekvensanalys

Ej aktuellt då ärendet hanterar regelverk enligt delegationsordningen.

Sammanfattning av ärendet

Vid ordinarie förvaltningschefs och skolchefs frånvaro vid ledighet eller annan frånvaro, ska en tillförordnad förvaltningschef/ skolchef träda i tjänst.

Finansiering

Inte aktuellt.

Beslutsunderlag

Delegering av förvaltningschefs /skolchefs uppdrag.

Eva Andersson

Förvaltningschef

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningsförvaltningen

Områdeschefer förskola, grundskola, gymnasium

Kultur- och Fritidschef

Rektorer inom samtliga skolformer

Controller

Verksamhetsutvecklare

Barn och utbildning

Eva Andersson, 0479528108
eva.andersson2@osby.se

Delegering av förvaltningschefs / skolchefsuppdrag

Vid förvaltningschefs/skolchefs frånvaro delegeras förvaltningschefens /skolchefens uppdrag till i;

1:a hand områdeschef för grundskolan och gymnasiet

2:a hand områdeschef för förskolan

14

Barn och utbildning
Fredrik Johnsson
/HandläggareTelefon/
/HandläggareEpost/

Kulturnämnden 2021-06-24 Expedition § 32 Remiss Regional biblioteksplan 2022-2025 för Region Skåne

Dnr BUN/2021:265 800

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

- Att godkänna förvaltningens yttrande gällande regional biblioteksplan för region Skåne 2022-2025 och anta det som sitt eget.

Barnkonsekvensanalys

Ej aktuellt då ärendet behandlar yttrande till myndighet.

Sammanfattning av ärendet

Regional biblioteksplan 2022–2025 för Region Skåne är gemensamt framtagen av Region Skånes kulturförvaltning och sjukhusbiblioteken. Kulturförvaltningens uppdrag inom regional biblioteksverksamhet är att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet vad gäller folkbiblioteken i Skåne. Sjukhusbibliotekens uppdrag är att bidra till bättre vård för patienten.

Biblioteksplanen beskriver fyra områden för utveckling och samarbete under 2022–2025:

- Bibliotek för delaktighet och demokrati
- Bibliotek för lärande och läsande
- Bibliotek för kreativitet och kultur
- Bibliotek för hållbarhet och hälsa

Beslutsunderlag

Beslutsförslag Bilaga 210603 Remissversion Regional biblioteksplan 2022-2025 för Region Skåne

Förslag på yttrande regional biblioteksplan

Eva Andersson
Förvaltningschef

Fredrik Johnsson
Enhetschef Kultur- och fritid

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Kultur och fritidschef

Bibliotekschef

Förvaltningschef

kultur@skane.se

KORRIGERAD REMISSVERSION

Bibliotek för alla genom hela livet

Regional biblioteksplan 2022–2025 för Region Skåne

Korrigerad remissversion

KORRIGERAD REMISSVERSION

Regional biblioteksplan 2022–2025 för Region Skåne	1
Bibliotek för alla – genom hela livet	1
Regional biblioteksverksamhet.....	1
Övergripande mål för regional biblioteksverksamhet 2022–2025	2
Sjukhusbiblioteken	2
Övergripande mål för sjukhusbibliotekens verksamhet 2022–2025	3
Fyra områden för utveckling och samarbete	3
Bibliotek för delaktighet och demokrati.....	4
Egenmakt och medskapande	4
Prioriterade målgrupper i fokus.....	4
Digital kompetens och delaktighet	5
Bibliotek för lärande och läsande	8
Vägledning och kunskapsförmedling	8
Det livslånga läsandet.....	8
Lärande och innovativa biblioteksorganisationer.....	9
Bibliotek för kreativitet och kultur	12
Mångsidig kulturförmedling.....	12
Skapande och berättande	12
Bibliotek för hållbarhet och hälsa.....	14
Hälsofrämjande bibliotek	14
Biblioteken och Agenda 2030	14
Ökad bibliotekssamverkan och resursutnyttjande	15
Genomförande och organisation.....	17
Lagar, styrdokument och strategier	17
Uppföljning och revidering	18
Biblioteksplanen i korthet.....	19

Regional biblioteksplan 2022–2025 för Region Skåne

BIBLIOTEK FÖR ALLA – GENOM HELA LIVET

Biblioteken arbetar för att ge människor likvärdig tillgång till information, kunskap och kultur – oavsett förutsättningar och genom hela livet. Regional biblioteksplan 2022–2025 utgår från Region Skånes visioner om ett öppet, samverkande och hållbart Skåne¹. Enligt Bibliotekslagen ska alla i Sverige ha tillgång till biblioteksverksamhet och särskilt prioriterade är personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter, personer med annat modersmål än svenska, samt barn och unga. Biblioteken har två centrala lagstadgade uppdrag:

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.²

Bibliotekstyper i det allmänna biblioteksväsendet är regional biblioteksverksamhet, sjukhusbibliotek, folkbibliotek, skolbibliotek, universitets- och högskolebibliotek, samt övrig offentligt finansierad biblioteksverksamhet. Biblioteksplanen formulerar övergripande mål och utvecklingsområden för den biblioteksverksamhet som Region Skåne ansvarar för: regional biblioteksverksamhet och sjukhusbiblioteken. De lagar och styrdokument som Region Skåne har att förhålla sig till och som är viktiga utgångspunkter för biblioteksplanen finns samlade på sidan 17.

REGIONAL BIBLIOTEKSVERKSAMHET

Region Skånes kulturförvaltning ansvarar för regional biblioteksverksamhet i Skåne och har uppdraget att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet vad gäller folkbiblioteken i Skåne³. I enlighet med Kultursamverkansmodellens intentioner och med *Regional kulturplan för Skåne 2021–2024* som övergripande inriktning de kommande åren, verkar regional biblioteksverksamhet i nära samspel med övriga konst- och kulturområden som omfattas av den regionala kulturplanen. Verksamheten riktar sig främst till folkbiblioteken i Skåne, men etablerar också samarbete med andra bibliotekstyper och viktiga aktörer inom biblioteksväsendet på regional och nationell nivå.

Kulturförvaltningen ska i sitt stöd till folkbiblioteken bidra till hållbar biblioteksutveckling, det vill säga utvecklingsarbete som får långsiktiga och förankrade effekter. Fokus ligger på att öka folkbibliotekens handlingsutrymme och stärka biblioteksorganisationerna både var för sig och som helhet genom gemensamt lärande, innovationsstöd, metodutveckling, strukturerad samverkan, samarbete, nätverk och dialog. Kulturförvaltningen erbjuder processtöd, delfinansiering av projekt och strategiskt stöd till folkbiblioteken i arbetet med kommunala biblioteksplaner. En gemensam, ömsesidig och hållbar resursanvändning som gagnar Skånes alla invånare förutsätter en väl fungerande och stödjande regional infrastruktur. Kulturförvaltningen medfinansierar därför de dagliga medietransporterna mellan

¹ *Regional utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030*.

² 2 § i bibliotekslagen (2013:801).

³ 11 § i bibliotekslagen (2013:801).

KORRIGERAD REMISSVERSION

samtliga bibliotek i Skåne, och arbetar med att utveckla mediestrategiska frågor tillsammans med folkbiblioteken.

Att främja folkbibliotekens strategiska verksamhetsutveckling och kvalitet tillhör Kulturförvaltningens kärnuppdrag inom regional biblioteksverksamhet. Som grund för gemensamt lärande ska kulturförvaltningen bidra till att aktuell forskning används i biblioteksutveckling och stimulera forskningsorienterade angreppssätt, både vad gäller den egna verksamheten och folkbiblioteken. Det görs genom mötesplatser, nätverk och kompetensutveckling för, och i nära samarbete med, folkbiblioteken. Dessa sammanhang utgör också en grogrund för nya idéer och ny samverkan.

Genom löpande omvärldsbevakning i den egna sektorn och inom andra relevanta områden översätter Kulturförvaltningen ny kunskap och tendenser med relevans för det strategiska utvecklingsarbetet vid folkbiblioteken i Skåne. Kulturförvaltningen synliggör genom olika kommunikationskanaler och mötesplatser de skånska folkbibliotekens utvecklingsarbete och lyfter det kvalificerade och angelägna arbete som utförs av bibliotekspersonal.

Övergripande mål för regional biblioteksverksamhet 2022–2025

Stärka Skåne som en hållbar och innovativ biblioteksregion för alla invånare genom hela livet.

SJUKHUSBIBLIOTEKEN

Sjukhusbibliotekens uppdrag är att bidra till bättre hälso- och sjukvård för patienten. Till Region Skånes mål hör att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte och att vården ska vara personcentrerad och ske i samklang med den individuella patientens förutsättningar och behov⁴. Sjukhusbiblioteken arbetar för att patienter, närstående, medarbetare, forskare, hälso- och sjukvårdsledning och allmänheten ska ha tillgång till den information som behövs för att fatta välinformerade beslut för en god vård och hälsa.

Sjukhusbiblioteken är integrerade med Patientforum/Patientutbildningscentrum⁵ som arbetar för stärkt patientdelaktighet och med HTA Syd⁶ som – i samarbete med sjukvårdens verksamheter – tar fram underlag för systematisk och transparent prioritering. Därmed kan ett sammanhållet kunskapsstöd erbjudas i såväl vårdens vardag som i arbetet med kunskapsstyrning. Sjukhusbiblioteken arbetar aktivt för att tillhandahålla ett uppdaterat informationsutbud i både tryckt och elektronisk form och för att säkra att e-bibliotek, kliniska kunskapsstöd och andra verktyg är lättnavigerade och tillgängliga dygnet runt. Den medicinska bibliotekarien är vårdpersonalens guide inom informationsområdet och tillsammans med HTA Syd tar sjukhusbiblioteken fram kunskapsunderlag till hälso- och sjukvårdens beslutsfattare.

Patientdelaktighet stöds och utvecklas, i samverkan med behandlande enheter, genom att patienter och närstående erbjuds information och utbildning. Patienternas perspektiv tillvaratas vid metodutveckling av utbildningsinsatser samt vid övergripande utvecklingsarbete i hälso- och sjukvården. På sjukhusen är biblioteken ett nav för kunskap och lärande och ett forum för hälsofrämjande insatser.

⁴ Region Skånes verksamhetsplan och budget 2021 med plan för 2022–2023, sidorna 13-16.

⁵ Patientforum är integrerat med sjukhusbiblioteken, Skånes universitetssjukvård. Patientutbildningscentrum är integrerat med sjukhusbiblioteket, Skånes sjukhus nordväst.

⁶ HTA Syd är en del i uppbyggnaden av kunskapsstyrning i Skåne och övriga Södra sjukvårdsregionen. HTA står för Health Technology Assessment och innebär utvärdering av kunskapsläget för en metod, teknik eller behandling i hälso- och sjukvården inklusive ekonomiska, organisatoriska och etiska aspekter.

KORRIGERAD REMISSVERSION

Sjukhusbiblioteken fyller också en viktig funktion som plats för avkoppling, rekreation och samverkan mellan kultur- och hälsoområdet. Biblioteksverksamheten inom hälso- och sjukvården omfattas av bibliotekslagen.

Övergripande mål för sjukhusbibliotekens verksamhet 2022–2025

Utveckla stödet till vårdens medarbetare och organisation för en hälso- och sjukvård byggd på bästa möjliga kunskap.

Stärka möjligheterna för patienten att vara delaktig i sin egen vård och i hälso- och sjukvårdens utformning.

Utveckla biblioteken som kulturförmedlare och hälsofrämjande tillgängliga mötesplatser.

FYRA OMRÅDEN FÖR UTVECKLING OCH SAMARBETE

Bibliotekslagen lägger stort fokus vid samarbete och samverkan inom biblioteksväsendet för att biblioteken ska fungera som en gemensam resurs för invånarna⁷. Gemensamt för regional biblioteksverksamhet och sjukhusbiblioteken är arbetet med kunskapsdelning och kompetensutveckling, samt strävan efter forskningsorienterade arbetssätt. Därutöver ger Region Skånes strategi och handlingsplan för kultur och hälsa⁸ incitament och en ram för stärkt samverkan.

Biblioteksplanen lägger grund för ett fortsatt fördjupat samarbete. Verksamheterna kommer tillsammans att ha sitt fokus på följande fyra gemensamma utvecklingsområden för perioden 2022–2025:

- Bibliotek för delaktighet och demokrati
- Bibliotek för lärande och läsande
- Bibliotek för kreativitet och kultur
- Bibliotek för hållbarhet och hälsa

I det praktiska biblioteksarbetet är de fyra utvecklingsområdena tätt sammanflätade och utgör varandras förutsättningar.

⁷ 14 §, 15 § och 16 § i bibliotekslagen (2013:801).

⁸ *Region Skånes strategi och handlingsplan för kultur och hälsa 2015–2020.*

Bibliotek för delaktighet och demokrati

EGENMAKT OCH MEDSKAPANDE

Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla och främja lika rättigheter. Värnandet av fri- och rättigheter är grundläggande för bibliotekens uppdrag att verka för det demokratiska samhällets utveckling och ska genomgående präglade bibliotekens verksamhet.

Biblioteken stärker människors egenmakt – möjligheten att påverka sina liv – genom att ge dem verktyg att aktivt delta i samhället, lära och utvecklas. Egenmakt och delaktighet är centralt också för att uppnå en god och jämlik hälsa⁹ och för att människor ska kunna påverka sin egen hälso- och sjukvård. Sjukhusbiblioteken stödjer patientdelaktighet genom att erbjuda olika möjligheter till lärande, till exempel i form av patientutbildningar, kvalitetsgranskad information, populärmedicinska föreläsningar och vägledning i sök- och källkritik. Detta görs i samarbete med vårdens medarbetare och personer med egna patienterfarenheter. Patientperspektivet tillvaratas också vid övergripande utvecklingsarbete och sjukhusbiblioteken kan på så sätt bidra till att skapa förutsättningar för en hälso- och sjukvård utformad efter både invånarnas och verksamheternas behov.

Folkbiblioteken stärker allas möjlighet till egenmakt och ett livslångt lärande genom folkbildning, kunskapsförmedling, samhällelig vägledning och förmedling av kultur och berättelser. Biblioteken ska sträva efter likvärdig tillgång för alla. För att överbrygga ojämlikheter i geografiska avstånd, socioekonomiska förhållanden och andra individuella förutsättningar behöver biblioteken arbeta mer uppsökande och i samverkan med det omgivande lokalsamhället för att nå fler, både i stad och på landsbygd. I denna strävan är arbetet med filialer betydelsefullt, liksom utvecklandet av meröppna bibliotek för ökad tillgänglighet och som ett komplement till ordinarie verksamhet.

För att skapa ett bredare samhällsengagemang är bibliotekens roll som mötesplats och samtalsyta viktig. Biblioteken är allas gemensamma rum och en plats där invånarna kan vara delaktiga och påverka utbudet och själva skapa verksamhet utifrån sina egna idéer.

PRIORITERADE MÅLGRUPPER I FOKUS

Personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna, personer med annat modersmål än svenska, samt barn och ungdomar ska ägnas särskild uppmärksamhet enligt bibliotekslagen¹⁰. Tillgänglighetsperspektivet ska genomsyra hela verksamheten, från tillgänglig läsning, information och förmedling, till biblioteksrummets och programverksamhetens fysiska och digitala utförande. Universell utformning och en alltigenom tillgänglig biblioteksverksamhet gynnar alla. Många människor ingår i flera av de prioriterade grupperna, vilket innebär att bibliotekspersonalen behöver arbeta aktivt med olika perspektiv och behov parallellt.

Arbetet med att nå prioriterade målgrupper är ett utvecklingsområde för biblioteken i Skåne. De senaste åren har flera folkbibliotek utforskat nya metoder för uppsökande verksamhet och för att involvera målgrupper i utformning av biblioteksrum, bestånd och programverksamhet. Även sjukhusbiblioteken

⁹ Kommissionen för jämlik hälsa. *Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa - slutbetänkande av Kommissionen för jämlik hälsa* (SOU 2017:47). Stockholm: 2017.

¹⁰ 4 §, 5 § och 8 § i bibliotekslagen (2013:801).

KORRIGERAD REMISSVERSION

arbetar uppsökande och bidrar till att skapa förutsättningar för att alla ska kunna ta del av bland annat medicinsk information på sina egna villkor.

Bibliotekens verksamhet ska vara tillgänglig för alla, utan avgränsning till dem som har svenskt medborgarskap. För nyanlända underlättas etableringen i Sverige av tillgång till lättläst litteratur, möjlighet till språkträning samt samhällelig och digital vägledning. Sjukhusbiblioteken erbjuder riktat språkstöd och anpassad medicinsk litteratur till utlandsfödd vårdpersonal för att på olika sätt underlätta vägen in i arbetslivet. En viktig lagstadgad uppgift för bibliotek är också att stimulera flerspråkighet och förmedla litteratur och medier på människors modersmål.

Biblioteken har ett särskilt ansvar att värna och synliggöra de fem nationella minoriteternas språk och kultur¹¹. Bibliotekens arbete med nationella minoriteter handlar framförallt om att bidra till att öka kunskapen och förståelsen om de nationella minoriteterna, tillgängliggöra medier, teknik och programverksamhet på minoritetsspråken i samråd med de som identifierar sig som tillhörande någon eller några av de nationella minoriteterna. Det ska bidra till att vitalisera språken och kulturerna, framförallt för barn och unga.

FN:s barnkonvention är lag i Sverige sedan januari 2020 vilket ger ny tyngd åt bibliotekens sedan länge etablerade arbete med barn och unga. Folkbiblioteken har en betydande roll vad gäller alla barns och ungas rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet, deras rätt att kunna göra sina röster hörda och bli lyssnade på och deras rätt till information, litteratur och utveckling. Även barn och unga på sjukhus har genom sjukhusbiblioteken kontinuerlig tillgång till dessa resurser.

DIGITAL KOMPETENS OCH DELAKTIGHET

Förmågan att förstå och använda digitala tjänster och verktyg är en allt mer ofrånkomlig del av vardagen såväl som en förutsättning för att fullt ut kunna delta i samhället. Digital delaktighet är en demokratifråga. Folkbiblioteken ska enligt lag verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.¹²

Även den snabba utvecklingen av digitala tjänster inom hälso- och sjukvården, som är ett led i omställningen mot e-hälsa¹³, ställer krav på att användarna har digital kompetens. Sjukhusbiblioteken sprider kunskap om hur digitala vårdverktyg som 1177 Vårdguiden fungerar och medverkar vid utveckling av nya tjänster och system för att se till att patientperspektivet tillvaratas. En annan central uppgift för sjukhusbiblioteken är att säkra att hälso- och sjukvårdens medarbetare har tillgång till högkvalitativa, lättnavigerade informationskällor och kliniska kunskapsstöd – var och när de än behövs. Det kräver aktivt urvalsarbete, dialog med användarna och kontinuerliga utbildningsinsatser. Användningen av medier i elektronisk form och nedladdningen av vetenskapliga artiklar fortsätter att öka stadigt från år till år – ett kvitto på att sjukhusbibliotekens administration av e-resurser är ett viktigt stöd för kvalitetssäkrad hälso- och sjukvård byggd på aktuell forskning och bästa tillgängliga kunskap.

¹¹ 5 § i bibliotekslagen, samt allmänna bestämmelser i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)

¹² 7 § i bibliotekslagen.

¹³ Enligt den av regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner antagna visionen för e-hälsa 2025 ska Sverige bli ”bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet”. <https://ehalsa2025.se/>

KORRIGERAD REMISSVERSION

Behovet av att som invånare vara förtrogen med digitala verktyg och samhällstjänster tydliggjordes ytterligare under pandemin, särskilt vad gäller äldre och personer med funktionsnedsättning. För att säkra att digitaliseringen innebär större möjligheter i stället för ökat utanförskap krävs att bibliotekspersonalens digitala kompetenser uppdateras kontinuerligt. Genom samverkan mellan olika bibliotekstyper och med verksamheter i lokalsamhället skapas förutsättningar för ett aktivt och nyskapande arbete med digital delaktighet som når fler.

REGION SKÅNE VILL:

Regional biblioteksverksamhet

Stödja bibliotekspersonalen i former för ett aktivt demokratiarbete i lokalsamhället.

Främja bibliotekens arbete med prioriterade målgrupper genom att stärka delaktighetsarbete.

Med utgångspunkt i användarperspektivet lyfta folkbiblioteken som resurs i kommunernas digitala utveckling.

Sjukhusbiblioteken

Arbeta för att stödja den personcentrerade vården och patientens möjlighet att vara medskapare i sin egen vård.

Fortsätta utveckla metod- och kunskapsstöd för lärande i samverkan och därigenom bidra till att patientperspektivet tas tillvara i hälso- och sjukvårdens utvecklingsarbete.

Gemensamt

Arbeta för ökad samverkan mellan olika bibliotekstyper för att nå och engagera prioriterade målgrupper.

Bibliotek för lärande och läsande

VÄGLEDNING OCH KUNSKAPSFÖRMEDLING

Möjligheten att lära hela livet är idag en förutsättning för att aktivt kunna delta i samhället, och ska inte vara förbehållet dem som studerar eller arbetar. Biblioteken ska arbeta med kunskapsförmedling och främja fri åsiktsbildning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning. Genom samlingar, tjänster, programverksamhet och offentliga samtal som präglas av aktualitet och mångsidighet stärker biblioteken invånarnas möjligheter till lärande och utveckling.

I en tid av informationsöverflöd – där fakta och kunskap blandas med åsikter och tyckande, och sann information med falsk – blir det en allt viktigare uppgift för biblioteken att bistå invånarna med att hitta den information de behöver och bedöma olika informationskällors trovärdighet. Dessa förmågor ingår i vad som brukar kallas medie- och informationskunnighet (MIK). Som del i att öka medie- och informationskunnigheten behöver biblioteken arbeta med att ge sina användare verktyg att själva navigera i olika medier och digitala kanaler och kritiskt värdera källor för att hitta tillförlitlig information.

Sjukhusbiblioteken har lång erfarenhet av att lära ut sök- och källkritik till patienter, utifrån ett personcentrerat förhållningssätt. Den medicinska bibliotekarien är även vårdpersonalens handledare inom informationsområdet. Modern hälso- och sjukvård förutsätter inte bara förmåga att finna, tolka och kvalitetsbedöma information – ny evidens ska kunna omvandlas till praktik i det dagliga arbetet. Bibliotekarier och informationsspecialister vid sjukhusbiblioteken och HTA Syd stödjer organisationens arbete med kunskapsstyrning och evidensbaserad vård med målsättning att varje patientmöte ska kunna bygga på forskning och bästa tillgängliga kunskap.

MIK handlar också om att själv kunna uttrycka sig och skapa innehåll i olika medier, vilket stärker människors delaktighet i samhället. Behovet av en stärkt medie- och informationskunnighet hos befolkningen accentueras av att sociala medier är de primära informations- och nyhetskällorna för många, och det är på internet som mycket av åsiktsbildning och offentligt samtal äger rum. Sammantaget är MIK-arbetet centralt för demokratiska värden som informations- och yttrandefrihet. Ett proaktivt MIK-arbete kräver samverkan med andra verksamheter och att bibliotekspersonalens egna kunskaper uppdateras löpande.

DET LIVSLÅNGA LÄSANDET

Läskunnighet och läsning banar väg inte bara för litterära upplevelser och ny kunskap utan också för personlig utveckling och för delaktighet i demokratin. Nationella mål för litteratur- och läsfrämjande slår fast att alla i Sverige, oavsett bakgrund och förutsättningar, ska ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet. Detta hör till bibliotekens kärnuppdrag och deras verksamhet är oundgänglig i arbetet med att nå de nationella målen.

Sjukhusbiblioteken säkrar att tillgång till litteratur och möjlighet till läsning finns i livets olika sammanhang och skeden, och utgör en brygga mellan kultur- och hälso- och sjukvårdssektorn. Folkbiblioteken ska främja läsning för alla och genom hela livet, vilket görs genom aktiv förmedling av samlingarna, i programverksamheten och i de dagliga mötena med lokalsamhällets invånare, såväl i som utanför biblioteksrummet. Ett exempel är Shared Reading¹⁴, en läsfrämjande metod som med

¹⁴ *Shared Reading, delad läsning, gemensam läsning*, Immi Lundin för Region Skånes kulturförvaltning, 2019.

gemensamt utforskande av skönlitterära texter väcker läslust i samvaro med andra. Metoden används på både folk- och sjukhusbibliotek i Skåne. Utvecklingen inom teknik och digital kultur ger möjligheter för tillhandahållande och förmedling av nya former för tillgänglig läsning. Intresset för läsning kan väckas genom att uppleva en berättelse utifrån olika ingångar, genrer och format även med andra uttryck såsom musik, bild, dans, film med mera. Biblioteken ska erbjuda ett relevant mångfaldigt utbud med utgångspunkt i lokalsamhällets intressen och behov.

Att stimulera barns och ungas läsning och språkutveckling är ett fokusområde för flera bibliotekstyper och också ett område för bred samverkan både inom och utanför bibliotekssektorn. Kulturförvaltningen kommer tillsammans med folkbiblioteken att fortsätta utveckla Bokstart¹⁵, vars syfte är att stimulera språkutveckling hos små barn. Med målet att nå alla barn och deras föräldrar kommer fortsatt samverkan inom Region Skåne ske för att utveckla en hållbar regional infrastruktur med en bokgåva och dialogläsning inom ramarna för barnhälsovårdens hembesök när barnet är 8 månader.

LÄRANDE OCH INNOVATIVA BIBLIOTEKSORGANISATIONER

Biblioteken möter och tjänar ett samhälle och dess invånare i ständig förändring och utveckling. Det förutsätter nytänkande och flexibilitet, och att bibliotekspersonal har den kunskap och de metoder och verktyg som krävs.

Region Skåne vill stärka Skåne som en innovativ biblioteksregion i framkant, där folkbiblioteken är kreativa biblioteksorganisationer som vågar prova nytt och arbeta utforskande. Genom att vara nytänkande och pröva sig fram tillsammans med sina målgrupper kan biblioteken bli mer proaktiva inför samhällsliga förändringar, den digitala utvecklingen, ny forskning och invånarnas behov. Det kan handla om att exempelvis ingå i ny samverkan, tillämpa nya metoder för kollegialt lärande eller att testa nya digitala lösningar för berättande i olika format. Det är av stor vikt att resultaten från bibliotekens utvecklingsprojekt också omsätts i verksamheten, och att alla delar i biblioteksverksamheten är föremål för förbättring. Ett helhetsperspektiv, där drift inte står vid sidan av utvecklingsarbete, är en förutsättning för mer effektiva biblioteksorganisationer.

Kulturförvaltningen arbetar aktivt tillsammans med folkbiblioteken för ett kontinuerligt gemensamt lärande, både genom att anordna kompetensutvecklande insatser, och genom att uppmuntra och fördela medel till folkbiblioteken att själva arrangera kompetenshöjande aktiviteter. Även sjukhusbiblioteken deltar och bidrar till sektorsgemensam kompetensutveckling, till exempel genom att sprida kunskap om informationssökning inom det medicinska området.

Sjukhusbiblioteken samverkar både inom och utanför bibliotekssfären för att dela kunskap och resurser med andra organisationer som arbetar med evidensbaserad medicin och forskning inom hälso- och sjukvårdsområdet, bland annat sjukhusbibliotek i övriga regioner, universitet och högskolor och SBU¹⁶. Stöd och samarbete kring bland annat informationsspecialistkompetens omfattar även Cochrane Sverige¹⁷. Sjukhusbibliotekens roll som kunskapsstöd för hälso- och sjukvården främjar också

¹⁵ Bokstart är en nationell satsning som riktar sig till barn i åldrarna 0–3 år och vuxna i deras närhet i syfte att främja språkutveckling. Bokstart bygger på samarbete mellan bibliotek, barnhälsovård och förskola.

¹⁶ Statens beredning för medicinsk och social utvärdering är en myndighet som har i uppdrag att göra oberoende utvärderingar av metoder och insatser inom bland annat hälso- och sjukvård. SBU är även ordförande för svenska HTA-nätverket.

¹⁷ Cochrane är ett globalt oberoende nätverk av bland annat forskare, vårdpersonal och patienter som arbetar för att sammanställa tillgänglig evidens av forskning för beslutsunderlag till hälso- och sjukvården. Cochrane Sverige finansieras av Region Skåne och Lunds universitet och har sin bas i Lund.

KORRIGERAD REMISSVERSION

utveckling och innovation i regionen, genom samverkan mellan klinik och tvärvetenskapliga forskningsgrenar som till exempel läkemedelsutveckling och medicinteknik.

REGION SKÅNE VILL:

Regional biblioteksverksamhet

Stärka biblioteken som centrala kunskapsnoder för medie- och informationskunnighet.

Utveckla strategiska och forskningsorienterade arbetssätt inom läs- och litteraturfrämjande uppdraget.

Hitta hållbara samarbetsstrukturer för att nå alla barn 0–3 år i Skåne med språkfrämjande insatser.

Främja folkbiblioteken som innovativa biblioteksorganisationer.

Sjukhusbiblioteken

Fördjupa stödet till organisationens arbete med kunskapsstyrning och evidensbaserade beslut i hälso- och sjukvården.

Utveckla bibliotekens pedagogiska roll och kunskapsförmedling i den kliniska vårdens vardag och lärande.

Säkra att utbudet av vetenskaplig information i digital och tryckt form är aktuellt och relevant.

Utveckla formerna för digital information och undervisning så att fler kan använda bibliotekens tjänster.

Arbeta långsiktigt med kompetensutveckling och kompetensförsörjning av framtidens bibliotekarier/informationsspecialister.

Gemensamt

Verka för ett ökat kunskapsutbyte mellan regional biblioteksverksamhet och sjukhusbibliotek och andra bibliotekstyper.

Bibliotek för kreativitet och kultur

MÅNGSIDIG KULTURFÖRMEDLING

Fler skåningar ska ha tillgång till ett brett och varierat kulturutbud och en mångfald av berättelser, och fler ska ha möjlighet att skapa och uttrycka sig genom kultur. Det är målsättningar i den regionala kulturplanen, som också trycker på vikten av ett ökat samspel inom kultursektorn och med andra samhällsområden.

Folkbiblioteken är en mötesplats och arena för kultur, rekreation och inspiration. Samverkan med andra kulturaktörer inom litteratur, kulturarv, folkbildning, scenkonst, bildkonst, musik, film och digitala spel skapar en mångfald av uttryck och berättelser samt kreativa biblioteksrum som främjar allas rätt till kultur. Sjukhusbiblioteken utforskar olika former av samverkan runt kultur i hälso- och sjukvården och prioriterar i sitt arbete särskilt barn och unga samt personer med psykisk ohälsa. I samarbete med bland annat lekterapi, sjukhusskola och sjukhusclowner kan sjukhusbibliotekens barnverksamhet bidra till att skänka motivation, glädje och hopp. Inom psykiatrin erbjuder kultur och litteratur, i form av bland annat grupper för kreativt skrivande och gemensam läsning samt filmvisningar, ett socialt sammanhang bortom patientrollen. Sjukhusbiblioteken stödjer även vårdens medarbetare i arbetet med bemötande och kommunikation genom att erbjuda arbetsmaterial där kärnan är utvald litteratur och film som katalysator för reflektion och gruppsamtal¹⁸.

Kulturförvaltningen vill stärka samverkansytor och utbyte mellan bibliotek och andra aktörer och institutioner inom kultursektorn. Under pandemin har biblioteken utforskat nya sätt att nå ut med kultur digitalt för att öka tillgängligheten. Detta är något som Kulturförvaltningen vill fortsätta att utveckla tillsammans med folkbiblioteken.

SKAPANDE OCH BERÄTTANDE

Kultur ger fler möjligheter att uttrycka sig och göra det i olika former. Tack vare den tekniska och digitala utvecklingen är många människor idag både producenter och konsumenter av kultur. Flera folkbibliotek har de senaste åren börjat arbeta med skaparverkstäder, där människor möts för att skapa tillsammans och utbyta idéer med varandra. Kulturförvaltningen vill stödja folkbibliotekens utveckling som platser för kreativt skapande.

Bibliotekslagen anger att biblioteken ska främja litteraturens ställning. Det gäller såväl folkbibliotek och skolbibliotek som forsknings- och sjukhusbibliotek. Läsfrämjande och litteraturfrämjande har en naturlig koppling och de är varandras förutsättning. Kulturförvaltningen vill stärka folkbibliotekens roll som mötesplats och scen för berättelsen, författaren och läsaren för att fler människor ska få möjlighet till en konstnärlig upplevelse via litteraturen. Därutöver vill Kulturförvaltningen verka för att fler ska få inspiration och verktyg till att själva utveckla sitt skrivande och berättande i olika former och format. Folkbiblioteken har stor potential vad gäller att utvecklas som kreativa mötesplatser för alla som vill uttrycka sig genom skrivande, muntligt berättande, bilder eller annan gestaltning. Genom samarbete med andra kulturaktörer, utbildningar för skönlitterärt skrivande, samt mötesplatser och centrumbildningar för litteratur, dramatik och serier ökar denna potential.

¹⁸ Konceptet är en vidareutveckling av Socialstyrelsens *Att mötas i hälso- och sjukvård – ett utbildningsmaterial för reflektion om bemötande och jämlika villkor* (2015).

REGION SKÅNE VILL:

Regional biblioteksverksamhet

Främja samverkan mellan folkbibliotek och andra aktörer och institutioner inom kultursektorn.

Vidareutveckla bibliotek som platser som stimulerar till skapande, skrivande och berättande i olika former.

Sjukhusbiblioteken

Stärka och vidareutveckla sjukhusbibliotekens roll som kulturaktör inom hälso- och sjukvården.

Gemensamt

Samarbeta kring kultur till och i hälso- och sjukvården.

Bibliotek för hållbarhet och hälsa

HÄLSOFRÄMJANDE BIBLIOTEK

Region Skåne strävar efter att alla ska ha möjlighet till god hälsa och likvärdiga förutsättningar att forma sitt liv efter egen förmåga och vilja¹⁹. Biblioteken främjar en god folkhälsa genom att vara arenor för lärande, kultur, delaktighet och rekreation. Dessutom kan biblioteken genom kunskapsförmedling och MIK-arbete stärka människors möjligheter att påverka sin livssituation och hälsa, och därmed bidra till bättre livskvalitet för fler. För att kunna fatta självständiga och upplysta beslut i hälsofrågor krävs förmåga att hitta, förstå, bedöma och använda hälsoinformation.

Såväl folkbibliotek som sjukhusbibliotek har möjlighet att öka kunskapen om sambanden mellan kultur och hälsa²⁰. I den regionala kulturplanen hänvisas till hur forskning visat att kulturupplevelser kan förebygga ohälsa genom att ge människor en känsla av sammanhang och en bättre beredskap att möta sjukdomar, psykiska trauman och sociala problem²¹. Genom sitt utbud av och vägledning i litteratur och andra medier kan biblioteken stärka den läkande processen och förebyggande egenomsorg. För barn och unga på sjukhus kan litteraturen vara ett verktyg i förberedelserna inför en behandling och för att förstå sina känslor och minska oro och stress hos både dem själva och föräldrarna.

Tillgänglighet och närvaro i vårdens vardag är en förutsättning för att besökarna ska kunna få bra service och vägledning utifrån bibliotekariernas unika kompetens. Biblioteken är viktiga studie- och arbetsplatser för många forskare, studenter och medarbetare i vidareutbildning och är också tvärprofessionella mötesplatser. Inte bara det breda utbudet av medicinsk facklitteratur i tryckt form, utan även beståndet av licensierade e-medier kan användas av alla besökare. Biblioteken erbjuder också en fristad i vårdmiljön, en öppen och välkomnande plats för alla, där det genom kultur och möten kan bli annat än sjukdom och behandlingar som står i fokus för en stund. Den rekreativ möjlighet som biblioteken erbjuder kan bidra till en mer positiv vårdupplevelse för patienten och en utvecklande och attraktiv arbetsmiljö för vårdens medarbetare.

För att vidareutveckla och stärka samarbetet inom kultur och hälsa-området finns en gemensam strategi och handlingsplan²². Med kultur avses här kulturella aktiviteter och konstnärliga uttryck som musik, teater, dans, bildkonst och litteratur, men även den verksamhet som bedrivs av kulturorganisationer som museer, bibliotek och studieförbund. Prioriterade patientgrupper är barn, äldre och personer med psykisk ohälsa. Även närstående kan gynnas av denna verksamhet. Sjukhusbiblioteken strävar därför efter att fortsätta utvecklas som noder för kultur i hälso- och sjukvården.

BIBLIOTEKEN OCH AGENDA 2030

FN har med Agenda 2030 tagit fram sjutton globala mål för hållbar utveckling, som adresserar vår tids största miljömässiga, ekonomiska och sociala utmaningar. Bibliotek har en betydande roll i arbetet med

¹⁹ *Regional utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030*, sidan 13.

²⁰ Region Skåne vill öka kunskapen om sambandet mellan kultur och hälsa. (*Regional kulturplan för Skåne 2021-2024*, sidan 31).

²¹ *Regional kulturplan för Skåne 2021-2024*, sidan 55.

²² *Region Skånes strategi och handlingsplan för kultur och hälsa 2015–2020*. Under 2021 revideras strategin på uppdrag av hälso-sjukvårdsnämnden och kulturnämnden.

KORRIGERAD REMISSVERSION

att bidra till ökad hållbarhet. I dagens samhälle innebär detta också att sträva mot hållbarhet avseende fakta, kunskap och information. Genom att arbeta mot målen i Agenda 2030 kan biblioteken bidra till ett mer krisförebyggande och motståndskraftigt samhälle, med hänsyn till bland annat klimatförändringarna.

Med sin verksamhet kan biblioteken åstadkomma delaktighet kring Agenda 2030 i lokalsamhället. Vissa mål och delmål i Agenda 2030 är extra relevanta för bibliotekens verksamhet. Det gäller bland annat de mål som handlar om livslångt lärande, att värna fri- och rättigheter och att alla ska kunna läsa och ha tillgång till information och kommunikationsteknik. Folkbiblioteken kan öka medvetenheten om målen och ge invånarna verktyg att koppla dem till sina egna liv, samt underlätta för att invånarna själva ska kunna bidra till målen. För sjukhusbiblioteken är det globala målet om god hälsa och välbefinnande i särskilt fokus. Ett innovativt klimatarbete och verkandet för jämlik hälsa i befolkningen kräver ett samspel mellan aktörer såväl inom kultursektorn som i andra samhällssektorer²³. Genom sina sätt att verka främjar biblioteken social hållbarhet. Bibliotek har dessutom fungerat enligt delningsekonomin principer sedan långt innan ordet uppfanns²⁴.

ÖKAD BIBLIOTEKSSAMVERKAN OCH RESURSENTNYTTJANDE

Bibliotekslagen betonar samarbete och samverkan inom biblioteksväsendet för att biblioteken ska fungera som en gemensam samhällsresurs för alla invånare²⁵. För användaren spelar det mindre roll vilken huvudman ett bibliotek har. Behovet av olika bibliotek och tjänster varierar genom livet och trösklarna för användning av relevant biblioteksutbud bör vara låga. Nära samarbete mellan olika typer av bibliotek är viktigt för att tillsammans stärkas som social och demokratisk infrastruktur och för att tillgodose invånarnas olika behov. Biblioteksövergripande samverkan skapar synergieffekter. Samverkan kring bibliotekens samlingar ger ett bättre resursutnyttjande och skapar en mer likvärdig tillgång till bibliotekens samlade resurser för invånarna. Genom ökad kunskapsöverföring mellan personal från olika bibliotek kan bra idéer tas tillvara och byggas vidare på. Det kräver långsiktigt hållbara strukturer för samverkan.

²³ *Regional kulturplan 2021-2024 för Skåne*, sidan 18.

²⁴ Delningsekonomi innebär bland annat att hyra, dela eller låna saker istället för att själv äga dem.

²⁵ 14 §, 15 § och 16 § i bibliotekslagen (2013:801).

REGION SKÅNE VILL:

Regional biblioteksverksamhet

Synliggöra bibliotekens gemensamma roll i att uppnå Agenda 2030.

Med utgångspunkt i användarperspektivet stärka utbytet mellan olika bibliotekstyper.

Lyfta och vidareutveckla bibliotekens hälsofrämjande roll och sambandet mellan kultur och hälsa.

Sjukhusbiblioteken

Utveckla biblioteken som sjukhusens öppna och tillgängliga mötesplatser för lärande och rekreation.

Vårda goda samarbeten och skapa nya former för samverkan inom hälso- och sjukvård i syfte att optimera bibliotekens utbud och tjänster.

Bidra till en bättre vårdupplevelse genom att utveckla arbetet med läkande läsning och kultur.

Gemensamt

Samarbeta genom och tillsammans med folkbiblioteken för att stärka invånarnas förmåga att hitta, bedöma och använda information på ett sätt som främjar att deras hälsa bibehålls eller förbättras.

Verka för ett ökat gemensamt resursnyttjande mellan regional biblioteksverksamhet, sjukhusbibliotek och andra bibliotekstyper med utgångspunkt i Agenda 2030.

Genomförande och organisation

Regional biblioteksplan 2022–2025 för Region Skåne är framtagen av Kulturförvaltningen och sjukhusbiblioteken på uppdrag av kulturnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden. Under arbetet har dialog förts med folkbiblioteken i Skåne, med andra bibliotekstyper inom ramen för det regionala biblioteksrådet i Skåne, samt med sakkunniga och förenings- och målgruppsrepresentanter för Sveriges nationella minoriteter och personer med funktionsnedsättning.

Region Skånes kulturförvaltning ansvarar för regional biblioteksverksamhet. Kulturförvaltningens utvecklingsansvar omfattar därutöver en rad kulturområden såsom kulturarv, folkbildning, film och rörlig bild, litteratur, teater, dans, musik, bildkonst, digital kultur och kultur och hälsa. Den organisatoriska närheten ger goda förutsättningar för samverkan med andra kulturområden för regional biblioteksverksamhet, samt för sjukhusbiblioteken inom Region Skåne.

Sjukhusbibliotekens öppna verksamhet med patientinformation och patientutbildningar, hälsa och kultur riktar sig till alla invånare i Region Skåne. Informationssökningstjänster, utbildning och handledning samt licensierat material i e-biblioteket är tillgängligt för alla regionanställda, oavsett vilken förvaltning de tillhör, för privata vårdgivare som har avtal med Region Skåne samt för forskare och studenter under verksamhetsförlagd utbildning. Organisatoriskt hör sjukhusbiblioteken till förvaltningarna Skånes sjukhus nordost, Skånes sjukhus nordväst och Skånes universitetssjukvård. Sjukhusbiblioteket i Helsingborg är integrerat med Patientutbildningscentrum, och sjukhusbiblioteket i Malmö/Lund är integrerat med Patientforum och HTA Syd.

LAGAR, STYRDOKUMENT OCH STRATEGIER

Följande styrdokument och lagar har varit viktiga utgångspunkter för biblioteksplanen. Några är gemensamma för regional biblioteksverksamhet och för sjukhusbiblioteken, några berör enbart respektive verksamhetsområde.

Gällande lagstiftning

- Bibliotekslag (2013:801)
- Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)
- Patientlag (2014:821)
- Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)
- Diskrimineringslag (2008:567)
- Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197)

Regionala styrdokument

- Regional kulturplan för Skåne 2021–2024
- Regional utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030
- Region Skånes strategi och handlingsplan för kultur och hälsa 2015–2020
- Forskningspolicy Region Skåne
- Strategi för förbättringsarbete i Region Skåne 2016–2020
- Region Skånes strategiska handlingsplan för forskning inom hälso- och sjukvården
- Policy för barnets rättigheter

Övrigt

- Agenda 2030
- Sveriges nationella kulturpolitiska mål
- The International Federation of Library Associations and Institutions Strategy 2019–2024

Uppföljning och revidering

Biblioteksplanens utvecklingsområden och mål konkretiseras ytterligare i insatser som formuleras i årliga verksamhetsplaner, vilka följs upp årligen.

Regional biblioteksplan 2022–2025 för Region Skåne bör utvärderas och revideras under 2025.

Biblioteksplanen i korthet

Regional biblioteksplan 2022–2025 för Region Skåne är gemensamt framtagen av Region Skånes kulturförvaltning och sjukhusbiblioteken. Kulturförvaltningens uppdrag inom regional biblioteksverksamhet är att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet vad gäller folkbiblioteken i Skåne. Sjukhusbibliotekens uppdrag är att bidra till bättre vård för patienten.

Biblioteksplanen beskriver fyra områden för utveckling och samarbete under 2022–2025:

- Bibliotek för delaktighet och demokrati
- Bibliotek för lärande och läsande
- Bibliotek för kreativitet och kultur
- Bibliotek för hållbarhet och hälsa

Övergripande mål anges för respektive verksamhet.

Övergripande mål för regional biblioteksverksamhet:

Stärka Skåne som en hållbar och innovativ biblioteksregion för alla invånare genom hela livet.

Övergripande mål för sjukhusbibliotekens verksamhet:

Utveckla stödet till vårdens medarbetare och organisation för en hälso- och sjukvård byggd på bästa möjliga kunskap.

Stärka möjligheterna för patienten att vara delaktig i sin egen vård och i hälso- och sjukvårdens utformning.

Utveckla biblioteken som kulturförmedlare och hälsofrämjande tillgängliga mötesplatser.

Yttrande gällande Regional biblioteksplan för Region Skåne 2022-2025

Osby bibliotek är en del av Snokabiblioteken, en samverkan som består av alla folkbibliotek i Skåne Nordost, totalt 29 bibliotek och 2 bokbussar. Samverkan via Snokabiblioteken innebär att den regionala biblioteksplanen har tydlig relevans i det övergripande och i det vardagliga biblioteksarbetet. Biblioteken är kommunens lagstadgade stora kultur- och bildningsarena öppen för alla genom hela livet, detta återspeglas väl i den regionala biblioteksplanen. Planen beskriver biblioteksverksamhetens fundament i gällande lagstiftning såsom; bibliotekslagen (skollagen för skolbiblioteken), Hälso- och sjukvårdslagen, i regionala styrdokument tex Regional kulturplan för Skåne 2021-2024 och policy för barns rättigheter samt övriga strategier såsom Agenda 2030 och nationella och internationella kulturpolitiska mål. Biblioteksplanen beskriver fyra områden för utveckling och samarbete samt hur den regionala biblioteksverksamheten i Region Skåne vill främja bibliotekens samverkansarbete för de övergripande målen och prioriterade grupperna.

15

Barn och utbildning
Eva Andersson
/HandläggareTelefon/
/HandläggareEpost/

Behov av lokaler för undervisning elever- Naturbruk åk 7-9

Dnr BUN/2021:287 291

Barn och utbildning förslag till Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslå Barn- och utbildningsnämnden

- Att till Samhällsbyggnadsnämnden framställa reviderat behov av undervisningslokaler med två klassrum för årskurs 7-9 på Naturbruk
- Att ibruktagande kan ske snarast, höstterminen 2021

Barnkonsekvensanalys

Ärendet berör barn.

Sammanfattning av ärendet

Utifrån beslut kring ny grundskoleorganisation i Osby tätort, ska årskurs 7-9 vara samlade på Hasslarödsskolan. Fram tills en förändring av grundskoleorganisationen är genomförd, med tänkt startdatum höstterminen 2024, är eleverna i årskurs 7-9 i Osby tätort idag fördelade på Parkskolan Naturbruk och Hasslarödsskolan. Elevtalet i årskurs 7-9 på Naturbruk har ökat inför läsåret 21-22 och ökar inför läsåret 22-23 vilket innebär att ytterligare två klassrum behöver ibruktagas på Naturbruk inför läsåret 21-22.

Finansiering

Lokalkostnader enligt Samhällsbyggnadsnämndens beräkningar

Beslutsunderlag

Inga beslutsunderlag

Ärende

Utifrån beslut kring ny grundskoleorganisation i Osby tätort, ska årskurs 7-9 vara samlade på Hasslarödsskolan. Fram tills en förändring av grundskoleorganisationen är genomförd, med tänkt startdatum höstterminen 2024, är eleverna i årskurs 7-9 i Osby tätort idag fördelade på Parkskolan Naturbruk och Hasslarödsskolan. Elevtalet i årskurs 7-9 på Naturbruk har ökat inför läsåret 21-22 och ökar inför läsåret 22-23 vilket innebär att ytterligare två klassrum behöver ibruktas på Naturbruk inför läsåret 21-22. Ärende om behov av utökade lokaler med två klassrum inför läsåret 22-23 på Naturbruk, behandlades på Barn- och utbildningsnämndens möte 21 06 15. Sedan beslut togs i Barn- och utbildningsnämnden 21 06 15 har ytterligare faktorer snabbt påverkat behovet av lokaler på Naturbruk. Antalet elever som valt spanska i språkval har ökat kraftigt vilket renderat i att mot tidigare en grupp i spanska, har det inför läsåret 21-22 utökats med en grupp i spanska. Elevtalet har också ökat ytterligare för Naturbruk vilket gjort att fler grupper behövt bildas i bland annat No ämnen. Beskrivna förändringar fanns ej med som kända förutsättningar vid Barn- och utbildningsnämndens behandling av lokalbehov för Naturbruk vid nämndens möte 21 06 15 Förändringarna innebär att barn- och utbildningsförvaltningen behöver nyttja det tidigare beskrivna lokalbehovet på Naturbruk för läsåret 22-23 redan läsåret 21-22, det vill säga snarast möjligt höstterminen 2021.

Eva Andersson

Förvaltningschef

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Förvaltningschef Samhällsbyggnad

Områdeschef grundskolan

Områdeschef gymnasie

Rektor Naturbruk

Barnkonsekvensanalys

Behov av lokaler för undervisning elever- Naturbruk åk 7-9

Dnr BUN/2021:287 291

Vilka barn berör ärendet och hur?

Elever i årskurs 7-9 på Naturbruk

Har berörda barns eget perspektiv beaktats?

Ja, beskriv metod

Beskriv resultatet

Nej, barns erfarenheter har inte inhämtats, motivera. Handlar om utökning av lokaler

Vilket beslut vore bäst för barnet?

Att lokaler kan ibruktagas snarast möjligt höstterminen 2021.

--

Beskriv eventuella intressekonflikter, prioriteringar och avvägningar. Om barnets bästa inte är avgörande faktor i beslutet, hur kan barn kompenseras?

--

FÖRDJUPAD KONSEKVENSBEDÖMNING

Finns stöd för beslutet i forskning och beprövad erfarenhet?

Ja, beskriv

--

Nej, motivera

--